

ek

GRAND HOTEL
LAFAYETTE
ben lakjon
Bucurestiben
Komfort. Olcsó.
honos.
No. 11. Telefon 3-3410.

leg. Megerősítést nyert...
csak embereket küldtek...
gyukot és muniót is...
ban az a módszer, am...
zsig elfoglalására alkal...
cia és angol kormányok...
álláspontjukat és ma...
fogják Lengyelország...
ttségüket.
alfax beszédét kommen...
te, hogy Anglia szembe...
ben erőszakossággal, a...
sche Korrespondenz azt...
vételt tesz Lengyelorszá...
a is dicsőíti a Vilna és...
ben alkalmazott erő...
ország mind a mai na...
tlakó idegen fajú lakos...
Kárpátukraja megsema...
elkerülhetetlenné tette...
állam megszűntetését...
Lengyelország itéletére...
ki a támadás kritériu...
danzigi utjának híret?

met hivatalos körökben...
amely szerint Hitler ju...
látogatna.
szig júliusra nagy esemé...
szított elő Danzigban

A francia napilapok ma...
nak, hogy július hónapra...
eményeket készített elő...
ények Hitler július 20-án...
kulminálódtak volna...
gynökség közli, hogy az...
mányok határozottan tu...
Németországnak, hogy...
mában való bekebelezése...
vetkezésmények volna...
y Anglia és Francia...
Lengyelország segítségé...
z esetben.

nt nem valószínű, hogy...
nyek előestéjén állanak...
gnap a francia kormány...
rtott, amelyen Daladier...
tette minisztertanácsával...
ly nemzetközi helyzetet...
zölte azokat az intézke...
vatottak minden kétely...
szág határozott magya...
minisztertanács minden...
ganatosított intézkedése...
et külügyminiszter kül...

miniszter által a minisz...
ügyi expozé a danzigi...
val tárgyalásokkal volt...
et közölte a miniszter...
ngyel nagykövét, vala...
nagykövét utján nyert...
nye szerint a kapott in...
nek arra következtetni...
nyek külsőben állának...
azonban a legnagyobb...
tette beszéde során...
cia és angol kormányok...
minden kétértelműséget.

a budapesti
művészeinek

Az Est jelentése szerint...
var Operában végrehaj...
rendelkezéseit. Ennek...
levelet küldtek azok...
operáj alkalmazottak...
rvény vonatkozik. Mint...
van szó, köztük világ...
annak, akiket azonban

Taxa postálá
plátitá in num.
No. 30523/1934

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop

10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. —
Hirdetések díjszabás szerint. — Az
„UJ KELET” a transilvaniá és
banati zsidóság egyetlen napilap-
ja. Cikkünk utánnomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszer-
kesztő: Dr. Mar-
ton Ernő. Re-
dactor responsabil-Felelős szerkesz-
tő: Jámor Ferenc. Administrator
delegat si grant responsabil-Felelős
igazgató: Schwartz Endre. Proprie-
tar-tulajdonos: Fraternitas S. A. R.
de Editură. Registrul publicatimilor
periodice No. 43. Dos. 389. 1938.
Tribunalul Cluj, Secția III.

Kedd, július 4.
1939—5699. Tamuz 17.
XXII. évfolyam, 146. szám.

VILÁG TUKRE

Mit jelentenek a nevek?

A baseli Nationalzeitung a napokban Rai-
ner Maria Rilke versének egyik sorát idéve
— „Der Name ist uns wie ein Licht hart an
die Stirn gestellt” — a név olyan, mint egy
fény, amit szorosan a homlokunkra irányítá-
nak — írja az alábbiakat:
Nevék a Harmadik Birodalomból.
A koncentrációs táborok fűhrerje: Vier-
kandt. (Bizonyára nemcsak négy szöglet jel-
lenzi ökegyelmét.)
A birodalmi egyházügyek minisztere: Kerrl.
(Niemöller és társai megtudták mondani,
menyire talál e név a miniszterre.)
A keleturópai kereskedelmi osztály veze-
tője: Schnorré. (Mindén magyarázat fölös-
leges.)
A birodalmi propagandaügylek vezetője:
Maul. (Ide sem kell bővebb magyarázat.)
A zsidó kivándorlási ügyek vezetője:
Wohlthat. (Jótekonyságot jelent. Zsidók szá-
mára is, ha már kint vannak a náci pokol-
ból.)
A titkos államrendőrség feje: Himmler.
(Égi dolog, embercivel érintkezésbe jutni.)
A birodalmi gyógyszerészeti ügyek veze-
tője: Schmierer. (Kotyvasztó. Kenőcsel kö-
zött a szabadság balsamát hiába keresnénk.)
A gyermekáldással bővelkedő szülő kö-
vetségének vezetője: Storch (A „Golyó” név-
nél különbet nem kíváhatott soha ez az ur.)
A nyugati erődítések tervezője: Todt. (Ha-
lált jelent.)
A Himalay-expedició vezetője: Peter Auf-
schneider (Ha majd havazán és referál, el-
vállk, méltó-e a névre.)
Ezen a világon — írja Heine — sok mulik
azon, minek hívják az embert.

Egy eltöcölt cubrika

A magyar utlevélben mind a mai napig
eggyel több rubrika volt, mint a többi euró-
pai passzusokban. Volt egy rovat, amely ar-
ra felelt, mi a vallás az utlevél tulajdono-
sának. Ha valakinek ez a rovat rosszul esett,
ugy az csak zsidó lehetett, mert sem reform-
mus ember, sem katolikus nem bánta, ha
kírják hivatalos okmányra a vallását, csak
Minderwertigkeitsgefühlben szűvedő zsi-
dok — és ilyenek számosan akadtak Magyar-
országon — vették rossznak, hogy a ma-
gyar állam minden külföldi szálloda portásá-
val közli, hogy az illető utlevél tulajdonosa
rendezetlen felekezeti.

Az efféle „fogytékossági érzéssel” meg-
vert zsidókat most nagy öröm érte. A zsidó-
törvény első esztendőjében, a magyarorszá-
gi zsidók megszégyenítésének főkonjunktu-
rájában a belügyminiszter váraiban el-
rendelte, hogy az utlevél úrlapokról tör-
rölk a vallás rubrikáját.

Mi lehet az oka annak, hogy Magyar-
országon, ahol vallás és különösen a zsi-
dó vallás olyan nagy szerepet játszik, a
kormány lemondott arról, hogy az utleve-
leken ezt a megkülönböztetést végrehajtsa.
A magyarazat rendkívül egyszerű. A
külföldi államok konzulátusai, mióta a hit-
lerizmus és a hitlerista befolyások az or-
szágutrá tették sok kelet és középeurópai
ország zsidóját, nem igen adnak még rövid
időre szóló beutazási vízumot sem ilyen or-
szágok zsidó állampolgárainak, mert attól
tartanak, hogy ott találnak ragadni abban a
borítékos országban, amelynek vízumját
megszerezte. A magyar belügyminiszter te-
hát előzetesen a segítségére siet a kivándo-
rolni akaró zsidónak és az utlevelen keresztül
nem közli az illető vallását a bevándorlásnál
számbajöhető külföldi ország konzuljával.

Az új magyar utlevél első premierje egé-
szén érdekesen zajlott le a budapesti konzul-
átusokon. Néhány nyugati ország képviselő-
je kényelmetlenül találta, hogy közvetlenül
érdeklődjék a vízumot kérő utas faji és fele-
kezeti viszonyairól és ezért a zsidógyanus
vízumigénylőktől erkölcsi bizonyítvány fel-
mutatását kérte, amelyen, mint minden min-
den magyar okmányon a vallási rubrika is
szerepel. Amikor a konzulok erkölcsi bizo-
nyítványt kértek, a belügyminiszter

A lengyel kormány jegyzéket intéz a danzigi szenátushoz a katonai intézkedések miatt

A nyár végén dől el Danzig sorsa? Anglia varsói követe jelentést tett Halifaxnak

London, július 3. (Rador). „Egységes nem-
zet” cím alatt a Times rendkívül erőlyes
hangú vezércikket közöl. Lord Halifax leg-
utóbbi beszéde benne lesz a történelemben —
írja a lap. A háború óta egyetlen nyilatkozat
nem fogadtak Angliában enyire egyhangu
helyesléssel. A külügyminiszter az angol nép
azon megingathatatlan elhatározását nyilvá-
nított ki, hogy tiszteletben tartja kormánya
lépéseit, bármilyen áldozatokat is kérjenek
tőle. Nem adnig szabadsága forog kockán,
hanem Lengyelország és az összes közép- és
keleturópai kisállamok szabadsága, amelyek
szemében a napfény is világosabb, hogy
Hitler danzigi céljai nem nemzeti, hanem ha-
dászati jellegűek. A legutolsó németnek is

tudnia kell, hogy Nagy-Britannia fegyvert
fog ragadni minden olyan eljárás ellen, amely
Európa katonai uralására irányul.
A Daily Telegraph úgy véli, hogy Winston
Churchill belépése a kormányba kézzelfog-
ható jelét adná a brit álláspontban beállott
alapvető változásnak. A lap nem hiszi, hogy
elérkezett a pillanat a koalíciós kormányra,
de a kabinetnek a jelenlegi alapokon való át-
szervezését sürgeti. Churchill nem az egye-
dül államférfi, akit a közvélemény örömmel
látna a kormányban. Más nevek is szembe-
tűnnek. Szükség van arra, hogy gyökeres
változások nélkül a miniszterelnök felhasz-
nája a kitűnő tehetségeket.

A nyár végén jön a döntő pillanat?

Párizs, július 3. A Le Populaireban Léon
Blum a következőket írja: Miután az utolsó
két nap alatt semmi helyrehozhatatlan nem
történt, a közvéleményt természetes derűlátás
fogja el. De a fellegek ismét tömörülni fog-
nak és a villamos feszültség újból fokozódni
fog. Göbbels látogatását Göringé követi és
sor kerül a Fűhrer beszédére is. Ilyen mes-
terkedésekre kell számítanunk ama napig,
amelyet Hitler kiszemel majd a végső próbá-
kozásra, talán a nyár végén. Ne hagyjuk
idegeinket kikezdeni. Ismételjük magunk
előtt, hogy nyugalom, önuralom és férfias
elhatározás által még fel lehet tartóztatni a
diktátorokat a fatális lejtőn.
Az Excelsior írja: „Ha Hitler politikáját a
müncheni tapasztalatokra építi, súlyos lélek-

tani hibát követ el, éppen azért, mert Cham-
berlain és Daladier Münchenben jártak és
nem fognak többé elmeni oda.”
A Le Figaróban d'Ormesson emlékeztet
arra, hogy a szabad várost annak alkotmá-
nya szerint a szenátus kormányozza. Anglia
és Franciaország közöljék a szenátussal
magatartásukat. Jó lenne, ha ott tudnák,
hogy az európai béke vagy háboru talán a 22
danzigi szenátor lelkiismeretétől függ.
Altalában a lapok nem számítanak közeli
rajtállításra. A Le Jour szerint a Königsberg
német pánólos érkezését augusztus 25-re je-
lezték Danzigba és talán akkor hág tető-
pontra a feszültség. A német vezetőemberek
minél hosszabb és fárasztóbb előkészületeket
akarnak.

Lengyel jegyzék a danzigi szenátushoz

London, július 3. Az angol lapok értesülése
szerint Lengyelország szerdán határozottan
hangú jegyzéket intéz a danzigi szenátushoz
a fegyverkezés és az erődítési munkálatok
miatt és követelni fogja a német önkéntesek
beözönlésének megakadályozását.
Az olasz lapok foglalkoznak a danzigi szen-
átus hivatalos lapjának szombati vezércik-
kével és megállapítják, hogy szombat óta
Danzig de facto már Németországhoz tarto-
zik és népszövetségi szabadváros jellege vég-
érvényesen megszűnt.

szabadváros szenátusa dekrétumot adott ki,
amelynek célja a politikai jelentőséggel ren-
delkező vállalatok munkaserejének biztosítása.
Szükség esetén azok a köz-, vagy magánváll-
alatok, amelyek nem esnek a fenti kategó-
riába, át kell hogy adják munkásaikat a po-
litikai fontossággal bíró vállalatoknak. Ezt
a táviratot kommentálva, a Havas iroda
hangsúlyozza, hogy ezideig nem adtak ki
semilyen felvilágosító közleményt ezen intéz-
kedés értelmét illetően. Hangsúlyozák, hogy
ez az intézkedés bizonyos hasonlóságot
mutat fel azokkal a Németországban kiadott
rendeletekkel, amelyeknek célja a politikai és
főként az erődítési munkálatok munkaserejé-
nek biztosítása.

Varsó, július 3. (Rador). A Havas jelenti:
A lengyel kormány figyelemmel követi a dan-
zigi helyzetet. Rydz Smigly marsall és Beck
külügyminiszter fogadták a danzigi lengyel
főbiztost, aki újabb utasításokkal és felhatal-
mazással tér vissza állomáshelyére. A brit
nagykövetség első tanácsosa megbeszélést
folytatott Beck kabinetfőnökével. Feltevés
szerint a hét folyamán a lengyel kormány
jegyzéket juttat el a danzigi szenátushoz. A
jegyzék tartalma egyelőre ismeretlen.

Förster és Hess élehangú beszédei
Berlin, július 3. Förster danzigi nemzeti
szocialista vezér vasárnap beszédet tartott,
amelyben többek között a következőket mon-
dotta:
— Mi, danzigiak, vissza akarunk és vissza
fogunk térni az anyaországhoz. A Fűhrer
szava többet ér és súlyosabb, mint az összes
háborus fenyegetések és a világ hazudozásai.
A Fűhrer szabadságot ígért. Az összes néme-
tek, mint egy ember egyesülni fognak. Nem-
csak anyagi áldozatra, de életünk odadobásá-
ra is készen állunk.

Varsó, július 3. A Königsberg német cir-
káló Danzigba érkezésével kapcsolatosan,
aminek a hónap végén kell megtörténnie,
közlik, hogy a lengyel kormány tárgyalásó-
kat kezdett a danzigi szenátussal és hogy a
lengyel kormány ezen tárgyalások befejezése
után válaszként fog a német kormány azon
közlésére, amellyel néhány nappal ezelőtt be-
jelentették a német cirkáló által tervezett
látogatást.
London, július 3. A lengyel kormánypárti
lapok jelentése szerint a szabadváros rend-
őrségét felszerelték gázmuskokkal.

A német politikai alvezérek Kaiserlautenben
lefolyt ülésén vasárnap Hess vezérhelyettes
nagy beszédet mondott, melyben leszögezte,
hogy „Németország nem labdája többé a
nagyhatalmaknak, szabadkőműveseknek és
(Folytatása a 8-ik oldalon)

Politikáj szolgálatra rendelik be a danzigi vállalatok munkásait
Berlin, július 3. Danzigi távirat szerint a

elrendelte, hogy új úrlapot nyomassanak,
amelyből hagyják ki a vallási rovatot és
míg az új úrlapok elkészülnek, irógéppel ké-
szítsék el a vallásrubrikát nélkülözö úrlapo-
kat.

Igy jár a magyar kormány a kivándorolni
kénytelen zsidóknak a kezére, bár kétségtele-
nül jobban tenné, ha nem venné el tőlük oda-
haza a kenyereit, akkor továbbra is nyugod-
tan meghagyhatná a vallási rubrikát.

Ibn Szaud pálfordulása

A közelkeleti politikai élet két nagy ese-
ménye: a török-francia egyezmény és Ibn
Szaud váratlan tárgyalásai Hitlerrel. Ugy-
szólván egyidőben történt a két esemény és
ez egyben mutatja is a kettő közötti kap-
csolatokat. A közelkeleti politikai láncolat-
ban szakadás történt. Olyan események,
amelyek az egész jövőt, értjük alatta Pa-
lesztina jövőjét is, lényegesen befolyásol-
hatják.

Kerek négy esztendeje húzódik a Sziria
függetlensége körüli viszály. Sztrájkok,
véres események és nemzetiségek közötti
villongások jelzik a harcot, amelyet a man-
datárius hatalom és a sziriai arabság viv
meg egymással. Sok mindenben hasonlít
Sziria és Palesztina egymáshoz. Az arab-
ság mindkét országban egyazon időben lá-
zad és nemcsak függetlenségi, hanem
nemzetiségi jellege is van a mozgolódások-
nak. Természetesen Palesztina belső har-
cainak más jeleget ad a cionista telepítés
ereje és békés építómunkája. Palesztinában
az arabok tisztára sovinszta alapon ural-
mat követelnek olyan ország fölött, mely
történelmi jogon a zsidó népé. Sziriaiában vi-
szont ugyancsak ez az arab sovinizmus
akarja elnyomni a kisebbségeit, amelyek
pedig ugyszólván többséget alkotnak az or-
szágban.

A sziriai probléma lényegében kisebbségi
kérdés. Ezt az országot, melynek stratégiai
jelentősége Palesztinával egyenrangú —
még petróleum vezetéke is van, mely a
Transzjordániába kétfelé ágazó mussoli
vezetéknek Tripoli kikötőjébe torkoló ága
és a francia földközítengeri flottát látja el
olajjal, — a közelkelet Csehszlovákiájának
lehetne nevezni. 140 ezer négyzetkilométer-
nyi a területe, tehát több, mint ötször na-
gyobb Palesztinánál. De az országnak mind
össze 2,600.000 lakosa van, ha ugyan le-
het a statisztikában himni. Ebből a két-
millió 600 ezerből a nagytöbbség mohame-
dán vallású. De él benne 700 ezer kopt ke-
resztény Libanon államban. 250 ezer ör-
mény, 120 ezer török, 100 ezer druz és kurd
40 ezer zsidó és asszír. Az ország közül
nyelve az arab, de az örmények örményül,
az asszírok arameusul, a zsidók zsidóarabul
(az arab területek zsargonja, a héber és
arab keveréke) beszélnek, az intelligencia
pedig franciául értekezik egymással. Dzsze-
bel Druzának autonómiát adtak a franciák.
Amikor a gallileai druz faivak — ötven
ilyen falu van — körüli zsidó telepítésről
volt szó, még a Peel-bizottság idején, arról
beszéltek, hogy ezek a druzok majd Dzsze-
bel Druzba költöznek át. Az alautak, régi,
asszírokkal rokonszors, kaptak au-
tonóm területet. A koptok Libanon államá-
ban élnek. Ide tartozott a legészakibb tar-
tomány, az alexandrettei szandzsák. Az
araboknak megmaradt a voltaképpen Szir-
ia, amelynek azonban nincs kijárata a Föld
közi tengerre.

Az arab sovinizmus nem türi ezt a nem-
zetiségre való tagoltságot, mint ahogyan
Franco tábornok sem türe el Spanyolor-
szágban. Az ország függetlenségéért vívott
harcban tehát nemcsak a mandatárius ha-
talom, hanem a kisebbségek utonómiája el-
len is hadat üzent. Közben a Sziraiára tá-
maszkodó Törökország figyelte nagy érdek
lódással a sziriai táncot. A szandzsákban
120 ezer török lakik 100 ezer arab mellett.
Ugyan az arabok 170 ezer arabról be-
szélnék. De még a szandzsákon is lejjebb, a
Alaita területén fekszik Aleppo, a háboru
alatt a török hadműveletek vezérkari szé-
khelye. Törökország nemcsak a szandzsák-
ra, de Aleppóra is pályázik, sőt Dzszebel
Druz területének felére is igényt tart. Fran-
ciaország Anglia tanácsára halgat, amikor
július 23-án átengedi Alexandrettát és az

egész területet Törökországnak. A demokratikus hatalmaknak kell is az a nemarab szövetséges, mely nem a sokezer kilométeres távolságra fekvő gyarmati „anyaország” nem igazolt érdekeivel, hanem valóságos állami testéből fakadó érdekeinek — hogy divatosak legyünk „életterének” jogán inti rendre a szövetségesek ellen kapálózókat. A demokratikus hatalmaknak olyan szövetséges kellett, akit érdekei feltétlenül hozzájuk fűzik és aki céljainak elérésére nem szövetkezhetik a demokrácia ellenfeleivel. Alexandrettából Hajfához hasonlóan erős stratégiai bázis épül ki, amely könnyen megbéníthatja az olasz stratégiai pontot, a Dodekanezos szigetcsoporthoz. A francia-török egyezmény emellett lehetőséget nyújt, majd Törökország természeti kincseinek feltárására, a közlekedési gazdasági élet vérkeringésének élénkítése, s arra, hogy végre a volt területeivel még ma is haragot tartó Törökország felvegye a normális gazdasági kapcsolatokat Szíriával és Palesztinával.

Érthető, hogy az olasz sajtó nagy dühvel támad neki az egyezménynek. És érthető az is, hogy a tengerparton a közlekedési érdeklődést kezdtek támasztani a közlekedési problémák iránt. Hitler egykori iraki követé Ibn Szaudra tárgyalta, mire Ibn Szaud küldöttje felkereste Hitlert. Kómikus találkozás. A Davar mai száma szellemesen karrikőrözi ki. Hitler szemben ül a kefiás arabbal, az asztalon párolog a békés tárgyalások keleti szimbóluma, a feketekávé. „Vezessék be a szemítát között az antiszejtizmust” — ajánlja Hitler az arabnak... Hitler azért kezelt fog a szemítával is, ha érdekei úgy kívánják. És most, Ibn Szaudnál, megkínálják ezek az érdekek.

A puszták királyának páfordulását nehéz elhinni. A királyi udvarból jövő cáfolatok is azt mutatják, hogy Ibn Szaud nem akar szakítani Angliával, hanem csak az ellenfelekkel való kacérkodással szeretne valamit kicsikarni. Hogy mit? Alighanem Anglia pénzbeli ajánlata lesz a vége, de egyelőre, mint az itteni lapokban látjuk, *Ibn Szaud a Perzsa öböl néhány városát, az arab félsziget államai fölött kihangsúlyozottabb hegemóniát, valamint a szíriai kérdésnek az arabok javára történő megoldását követeli. Nyenformán követeli azt is, hogy a Szandzsákot ne adják vissza Törökországnak.* Kétségteljesen olyan követelések ezek, amelyeket sem Anglia, sem Franciaország nem teljesíthet. Az erkölcsstelen idők megfontolták a szauidai királyi udvar erőseit is. Ibn Szaud korunkban szokásos diplomáciai fegyverekhez nyúl: zsarol.

A kapcsolatok kétségén kívül megláztak Anglia és Ibn Szaud között. Philbi, a modern Lawrence, aki évtizeden át volt belső tanácsadója a királynak, újra keresztény hitre tért vissza és mint hírlík, Londonban marad, hogy részt vegyen az öszi parlamenti választásokon. Ibn Szaud udvarából tehát egyelőre eltűnik az angol tanácsadó. Nyilvánvaló, hogy az angol birodalomnak nem kellemes az ellenséges érzelmetű arab király, szemközt Abessziniával és közvetlenül Aden szomszédságában.

Nem tudhatjuk, hogyan fogja kiparizni Anglia Ibn Szaudnak ezt a lépését. Kétségtelen azonban, hogy a török-angol közlekedés nagy ijedelmet keltett az arab világban és Anglia diplomatáinak nagy erőfeszítéssel kell majd a nyílt ellenségeskedést az arab államok és a gyarmati államok között elhárítani.

Mi következik a cionizmusra mindezekből az eseményekből? Mindenesetre jellemző a **Daily Express ajánlata: hogy Anglia adja át a Palesztina mandátumot Törökországnak.** Természetesen ezt nem kell azonban „eseménynek” tekinteni, de jellemző arra, mennyire értékelik a török szövetséget Angliában. A cionista diplomácia számára pedig komoly nyereség Törökország a Közelkelet politikájába való bevonása. A cionizmus régen keres a maga számára diplomáciai támaszpontot. Annakidején Olaszország felé orientálódtunk és Nahum Goldmannak Mussolinivel folytatott tárgyalásai sikerrel is kecsegtettek. Az abesszin vizsály azonban Németország karjaiba kergette Mussolinit és Angliával való ellenségeskedés jegyében kiáltotta ki magát a duce az arabok protektorává. Franciaország a szoros szövetségi kapcsolatok miatt vonakodik a cionista érdekeket hathatósabban vé-

deni Angliával szemben, Amerika pedig csak humanitárius szempontokból kel a palesztinai település védelmére. Törökországot közvetlen érdekek fűzik Palesztinához és így hinnünk kell, hogy a cionista diplomácia kedvezően tudja leszámítani a közlekedési változást.

Erről az oldalról tehát a mérleg nyele mifelénk billen. Nem tudjuk azonban, hogy

Ibn Szaud közbelépése nem lesz-e ezzel egyenlő teher a mérleg másik serpenyőjében. *Logikus volna arra következtetni, hogy a gyengülő arab szövetséggel szemben az angol birodalomnak erős zsidó településre kell a Közelkeleten támaszkodnia.* De ez a logikus feltevés fenáll annak az ellenfelnek, amely a koncessziók ellenére is ellenfél maradt. Kétségtelen, hogy a most

meghirdetett Fehér Könyv-politikától az angolok egy-kettőre sem jobbra, sem balra nem térnek el. Viszont hinnünk kell, hogy a török bekapcsolódás olyan mértékben lehet majd segítségünkre, hogy az elkövetkező harcokban (a felosztási politikához való visszatérés kivívására) nem leszünk egészen egyedül.

Barzlay István,

A jisuv vezetőinek kiáltványa: „Ne ölj!”

Sorozatos terrorcselekmények és tömeges letartóztatások napja volt csütörtök a jisuv számára. Házkutatás a jeruzsalmi zsinagógában. Megjelent a hivatalos lapban a földvásárlás korlátozásáról szóló rendelet

Jeruzsálem, július 3. Mint röviden jelentettük, az utóbbi napokban újabb sorozatos merényletek történtek Palesztinában, amelyeknek főleg arabok voltak az áldozatai. Ezzel kapcsolatban tömeges letartóztatások történtek a zsidók között, különösen a revizionisták táborában. Ami még nem fordult elő Palesztina történetében, a hatóságok házkutatást tartottak egy jeruzsalmi zsinagógában. Ugyanekkor a jisuv vezetői köréi is megmozdultak a terrorista megnyilatkozások ellen és kiáltványt intéztek a zsidó ifjúsághoz, amelynek címe: „Ne ölj!”

Szerdán reggel egy sebesült arab jelent meg a jeruzsalmi rendőrségen, aki azt állította, hogy egy zsidó sebesítette meg. Tánadóját üldözöbe vette, el is fogta, de egy zsidó csoport, amely a Buchara-negyed egyik zsinagógájából jött ki, kiszabadította a támadót, — mondotta az arab sebesült. A rendőrség e vallomás alapján nyomban érintkezésbe lépett a katonai parancsnoksággal, amely csapatokat küldött a Buchara-negyedbe.

A katonaság körülzárta a negyedet és átkutatott minden házat. Számos ház tetefére gépfegyveres osztagokat állítottak fel. A negyed zsidó lakosa közül ötvenet letartóztattak. Keith Roach jeruzsalmi kerületi kormányzó parancsára az angol rendőrök átkutatták a Buchara negyed zsinagógáját is, miáltal a katonaság a zsinagóga előtt állott készenlétben.

O'Connor, Jeruzsálem katonai parancsnoka nyilatkozatot tett közö, amelyben azzal vádolja a zsidókat, hogy „egy embert, aki gyilkolni akart, hozzásegítettek a meneküléshez és visszaadták revolverét, ahelyett, hogy letartóztatásában segítettek volna.” Ezért „büntetésként” elrendelte a Buchara, a Meah Searim és a Geula negyedek üzleteinek bezárását 48 órára.

Ugyanekkor Tel-Avivban, ahol különböző összetűzések során nyolc arab esett el és 9 sebesült, a katonai parancsnok kihirdette az egész városban a kivételes állapotot.

Mi történt csütörtökön?

Jeruzsálem, július 3. Mint már jelentettük, csütörtökön több terrorcselekmény történt Palesztina különböző részeiben. Hivatalos jelentés szerint 12 arab esett ezen terrorcselekmények áldozatává. Csütörtök reggel a telavivi kormány-hivatal közelében lelőttek egy arabot, egy eltévedt golyó pedig megsebesített egy zsidót. Egy másik arabot Tel-Aviv északi részében löttek le. Rechobot és Gedera között csütörtök reggel egy arabokkal telt székérre löttek rá egy teherautóra. Négy arab meghalt. Ugyanez történt négy órával később Rison Lecion mellett, ahol két arab meghalt és három megsebesült. Ugyan-

ekkor ugyanebben az időben Petach-Tikva mellett ugyancsak autóból löttek rá egy arab székérre, aminek következtében öt arab sebesült meg, az egyik belehalt sérüléseibe. A kormány által kiadott kommuniké szerint a támadásokat „ismeretlen zsidó totesek” követték el. A déli kerület katonai parancsnoka az egész kerületben elrendelte az összes zsidó üzletek bezárását és a közlekedés megszüntetését, aminek következtében Tel-Aviv élelmiszer- és ruházati kereskedése komoly veszélybe jutott. Attól tartanak, hogy ezek a büntető intézkedések elzárják Tel-Avivot a kolóniáktól.

Százharminc zsidó vezető kiáltványa a gyilkosságok ellen

Jeruzsálem, július 3. 130 prominens zsidó személyiség kiáltványt intézett a jisuvhoz és különösen a zsidó ifjúsághoz „Ne ölj!” cím alatt. A manifesztumban kijelentik az aláírók, hogy ártatlan araboknak a meggyilkolása csak arra szolgál, hogy az arab terroristák mellé álljon a békés arab lakosság is. Angoloknak a meggyilkolása pedig aláássza a cionizmus politikai pozícióját az angol nép körében és kockára teszi a világdemokráciák szimpátiáját a cionizmus iránt. Egy zsidónak egy másik zsidó által való meggyilkolása pedig fegyveres polgárháború veszjele és a jisuv rombadöntéséhez kell, hogy vezessen.

A manifesztumot aláírták többek között: Miss Herieta Szolid, Fränkel professzor, a héber egyetem rektora, Berl Katnelson, a Davar főszerkesztője, S. J. Agnon, a nagy héber író, Mose Sertok, a Jewish Agency politikai osztályának vezetője, rabbi Mose Blau, az Agudas Jiszroel vezetője, Dávid Remez, dr. Benzion Mossinson, Mose Smilanski, Kalvariski, továbbá a héber egyetem számos tanára. További zsidó személyiségeket szólítottak fel a manifesztum aláírására.

Palesztina-vita az alsóházban

London, július 3. Az angol alsóház legutóbbi ülésén is szóba került a palesztinai események, valamint az egész Palesztina-kérdés. Geoffrey Mander képviselő megkérdezte a gyarmatiügyi minisztert, hogy számdékában áll-e felkérni a Népszövetség mandátum-bizottságát, hogy tekintettel arra az érdeklődésre, amely a Palesztina-kérdés iránt nyilvánul meg világszerte és az a kérdés körül uralkodó bizonytalanságot, hozza mielőbb nyilvánosságra jelentését, az angol kormány politikájáról.

MacDonald gyarmatiügyi miniszter: Olyan kérdés ez, amely magára a bizottságra tartozik. Nem kétkedem benne, hogy a bizottság milyen rövid idő alatt csak lehet, nyilvánosságra fogja hozni jelentését.

Mander: Nem hajlandó megtudakolni a

miniszter, nem-e volna lehetséges, hogy augusztus helyett, amikor a jelentéseket szokták közzétenni, ez alkalommal kivételesen már júliusban hozzák azt nyilvánosságra, hogy az alsóháznak alkalma legyen azt megvitatni, mielőtt szabadságra menne.

MacDonald: A mandátumbizottság nem készült még el jelentésével. Amíg a jelentés nincs készen, nem lehet szó a közzétételéről.

Noel Baker: Nem volna hajlandó a miniszter megkérni a bizottságot, hogy jelentésének Palesztinára vonatkozó részét hozza nyilvánosságra.

MacDonald: Ezt magam is szemelőtt tartom, de korai volna még a jelentés közzétételét kérni, amíg az feldolgozás alatt áll.

Egy zsidó terrorszervezet tevékenysége

Sir Ernest Bennet: Tekintettel az „Irgun Zvai Leumi” (Nemzeti Katonai Szervezet) számos büntetése, miért nem tartóztatták le és állították bíróság elé ennek a cionista (revizionista) csoportnak a vezetőit?

MacDonald: Biztosíthatom a képviselő urat, hogy a palesztinai kormány alaposan figyeli az általa említett szervezetezek működését. Nem kétkedem benne, hogy minden olyan esetben, amely szükséges teszi a beavatkozást, az nyomban meg is történik. Egyébként ezidőszent számos zsidó szélsőséges van letartóztatásban Palesztinában.

Wedgwood ezredes kérdésére MacDonald a következőt válaszolja: A főkörmányzó közölte velem, hogy a palesztinai szükségrendeletek alapján 95 zsidót internáltak fogházakba és koncentrációs táborokba Palesztinában. Ezek közül 74 revizionista, 18 kommunista és 3 más pártállású.

A Negev kérdése

Hannah képviselő: Tudja-e a miniszter, hogy a Negevben (Dél-Palesztina) a bizánci birodalom egyik legtermékenyebb tartománya volt egykoron és szándékában áll-e a

kormányzat ezt a területet a menekültek telepítésére felhasználni?

MacDonald: Tudomásom van arról, hogy behizonyosodott, miszerint a bizánci időben a telepítés létezett a Negevben, tulszás volna azonban azt állítani, hogy ez a terület a bizánci birodalom egyik legvirágzóbb tartománya volt. Távollról sincs kizárva annak lehetősége, hogy ezen a területen menekülteket telepítsenek le.

A transzjordániai telepítés

Oliver Locker-Lampson: Emlékszik-e a miniszter elődjének azon kijelentésére, amelyet a Népszövetség előtt tett, amely szerint Transzjordániában azonnal le lehetne telepíteni százezer családot? Nem áll-e szándékában ennek megfelelően felemelni a transzjordániai bevándorlók számát?

MacDonald: Tudomásom van elődöm szóbanforgó nyilatkozatáról. Szükségnek tartom rámutatni arra, hogy a transzjordániai telepítést és országfejlesztés lehetőségeit az után megvizsgálta a felosztási bizottság, amely kijelentette, hogy az ország nem képes további nagyobb mezőgazdasági lakosságot befogadni.

A földvásárlási rendelet

Jeruzsálem, július 3. A palesztinai hivatalos lap június 28-iki számában közli azt a rendeletet, amely felhatalmazza a főkörmányzót a földvásárlások és telekátírások korlátozására, illetve szabályozására. A rendelet május 18-ig, a Fehér Könyv közzétételének napjáig visszaható érvénnyel bír. A főkörmányzónak jogában áll korlátozni arabok és zsidók, vagy zsidók és arabok és mások közötti telekátírásokat. Jogában áll továbbá érvényteleníteni azokat a földátírásokat, amelyek ellentétben állanak a rendelettel.

A palesztinai zsidó sajtó élesen támadja a hivatalos lapban megjelent rendeletet. A „Haarec” azt írja, hogy a kormány úgy látszik, a hitlerista kormány fajelméletének utója siklott. Az új rendelet ugyanis azt a feladatot rója a kormányra, hogy definiálja a „zsidó” fogalmát. A Palesztine Post megállapítja, hogy az új rendelet megdönti a mandátumnak azon rendelkezését, amely a polgárok egyenlőségét biztosítja a törvény előtt.

Az „Astir” hajó „illegálisai”

Jeruzsálem, július 3. Mint röviden jelentettük, csütörtökön Haifa közelében a hatóságok feltartóztattak egy hajót, amelynek létszám „illegális” bevándorlók tartózkodott. A Zsidó Távirati Iroda szerint az „Astir” nevű görög hajóról van szó, amelynek utasai Gaza közelében akartak titokban partra szállani.

Jeruzsalmi körökben tudni vélik, hogy a kormány rendőri szakértőt fog hívni Angliából Palesztinába, az illegális bevándorlás elleni küzdelem irányítására. A szóbanforgó specialistának három ezer font évi fizetést fognak nyújtani.

— **Agyonverte felesége udvarlóját.** Temesvárról jelentik: Klopodia községben borzalmas tragédia történt. Paun Medea 47 éves gazdálkodó felesége agyonverte Radusov Simion 27 éves gazdalezényét, aki feleségének udvarolt. A féltékenységből gyilkossá lett gazdát a csendőrség letartóztatta.

A teveszörrel kevert gyapjufonalak elvámolása. A vámvezérigazgatóság tudomására jutott, hogy a külföldi gyapjufonalak elvámolásánál számos esetben a 148-ik vámtétel szerint vallanak be olyan fonalakat, amelyekben nagyon kevés teveször is van, mert ennek a vámtételnek olcsóbb az illetéke, mint a gyapjufonalakra előírt vám. A vámvezérigazgatóság most felhívta a vámhivatalok figyelmét erre és olyan utasítást adott nekik, hogy a jövőben csakis a tisztán teveszörből készült, vagy legfeljebb 15 százalék gyapjuval kevert teveszörfonalakat vámoelják el a 148-ik vámtétel alapján. Ha az áru tulajdonosa elégedetlen a vámolással, kontesztációval élhet.

Hogyan

Newyork, júriki német V. Kuhn Newyork tatta, ismét kiég és az USA dalmi sajtó elvádolja majd ragadták kezé Fritz Kuhn letja előtérbe hoz az Egyesült Á

Figyelemre népelemet, am azelőtt, még leben érezte mag vezés jól bevá eszközeivel és paganda kétsé Fritz Kuhn, a bund vezére le az ország ter lett még egy az ügyeket.

Az organizá mos igen elte nyolc év közö teszik, hogy f lember (in vo zon a közössé

Első pillan a kísérlet. His mőkortól bele ság-ideállal le ható egy ezze ben álló irány ba. De nézzük Lényegében a asszimiláció é akarja emelni amely Ameriá ke akar lenni re. S ebbe a b megeket kivá landsdeutscht teg munkává feljegyzései a rolt ki valaki S ha nyomá társnak, akk gyártott p könyvekkel, kal beszerve kor is, ha a németül. (A zedéknél tov nyelv.) Ilyen rikaiban neg mincemillió, hanyagoland

Ez az els németiség sz teszik ismer azzal, hogy éve porlado két, aki mi használta a Amerika sz Véghalga gadva mind verrel előb sorozzák a

Magától kotmány sz vetel és ad állampolgá nem háritá pi törekvé zottabb há cikkekben, dig ujból é Rights tét minden an

A néme kapaszkod tik fel az kizárólag biztosítás hoz ragas

Könyv-politikától az sem jobbra, sem balra...
...hinnünk kell, hogy...
...olyan mértékben le...
...kre, hogy az elkövet...
...felosztási politikához...
...vívására) nem leszünk

Borzilay István,

ya:

mára. Házkutatás...
...szóító rendelet

területet a menekültek le...
...láni?

...máson van arról, hogy...
...zerint a bizánci időben a

...Negeven, túlzás volna...
...hogy ez a terület a bi...

...gyik legvirágzóbb tarto...
...ól sincs kizárva annak

...a területeken menekül...

...transzjordániai telepítés

...mpson: Emlékszik-e a...
...azon kijelentésére, ame...

...előtt tett, amely szerint...
...azonnal le lehetne tele...

...adót? Nem áll-e szándé...
...előben felelni a transz...

...k számát?

...máson van elődöm szó...
...táról. Szükségesnek tar...

...hogy a transzjordániai...
...fejlesztés lehetőségeit a...

...a felosztási bizottság...
...hogy az ország nem képes

...gazdasági lakosságot

A földvásárlási rendete...

3. A palesztinai hivata...
...számában közli azt a

...elhatalmazza a főkör...
...írások és telekátírások

...szabályozására. A ren...
...Fehér Könyv közzété...

...szaható érvénytel. A...
...ában áll korlátozni ara...

...zsidók és arabok és má...
...házásokat. Jogában áll

...teni azokat a földátrü...
...ellentétben állanak a

...sajtó élesen támadja a...
...jelentet rendeletet. A

...hogy a kormány ugy lát...
...mány fajelméletének ut...

...rendelet ugyanis azt a...
...ormányra, hogy definiál...

...at. A Palesztine Post...
...at az új rendelet megőnti

...on rendelkezését, amely...
...ségét biztosítja a tör...

...Astir" hajó „illegálisai"

3. Mint röviden je...
...Haifa közelében a ha...

...ak egy hajót, amelyem...
...bevándorló tartózkodott.

...oda szerint az „Astir"
...van szó, amelynek uta...

...akartak titokban partra

...ben tudni vélik, hogy a...
...kértét fog hivni Angliá...

...illegális bevándorlók el...
...ására. A szóbanforgó

...bezer font évi fizetést

...sége udvarlóját. Tépés...

...dia községben borzal...

...Pau Média 47 éves

...nyonverte Radusov Si...

...egényt, aki feleségének

...nyeségből gyilkossá lett

...letartóztatva.

...vert gyapjufonalak el...

...terigazgatóságának tud...

...a külföldi gyapjufonalak

Náci-propaganda Amerikában

Hogyan dolgozott a letartóztatott Fritz Kuhn az amerikai Volksbund élén

Newyork, július 3. Azzal, hogy az amerikai német Volksbund vezetőjét, Fritz Kuhnt Newyork állam hatósága letartóztatta, ismét kiélezettebbé válnak a német-ség és az USA közötti ellentétek. A birodalmi sajtó előreláthatólag megint azzal vádolja majd Amerikát, hogy ott a zsidók ragadták kezükbe a vezetést, úgyhogy Fritz Kuhn letartóztatásának kinos epizódja előtérbe hozhatja a német fajelméletnek az Egyesült Államokban lappangó problémáit.

Figyelemreméltó tünet, hogy a német népelemet, amelynek jórésze egy évtizeddel ezelőtt, még legfeljebb lírai révedezés közben érezte magát németnek, ma már a szervezés jól bevált eredményeket mutató eszközeivel össze lehet hozni, ez a náci-propaganda kétségtelen előretörését mutatja. Fritz Kuhn, az Amerikadeutscher Volksbund vezére három csoportra osztotta fel az ország területét, s ezek alvezérei mellett még egy külön „Jugendführer" vezet az ügyeket.

Az organizációnak 56 kerülete van s számos igen elterjedt lapja. A hét és tizennyolc év közötti Junges Volk feladatává teszik, hogy fajtudatosan, német-népi értelemben (in volksdeutschen Sinne) dolgozzon a közösségért.

Mit akarnak a náciok

Első pillantásra reménytelennek látszik a kísérlet. Hiszen az amerikai nép a csecsemőkortól belenevelt és kiélvezett szabadság-ideállal lelkében sohasem lesz befogható egy ezzel szánvolcan fokok ellentétben álló irány diadalszekerének a huzásába. De nézzük közelebbről a harc eszközeit. Lényegében a disszimiláció küzdelme ez az asszimiláció ellen. A német népcsoport ki akarja emelni a fejét abból a keveredésből, amely Amerika lakosságát jelenti és büszke akar lenni germán-teutonordicus vérére. S ebbe a büszkeségbe minél nagyobb tömegeket kíván belevonni. Odahaza, az Auslandsdeutschtum stuttgarteri intézete rengeteg munkával kutatja régi családi bibliai feljegyzései alapján, mikor, honnan vándorolt ki valaki. (Ez nemcsak Amrikára szól.) S ha nyomára jönnek egy elveszett népcsoportnak, akkor felkutatják és tömegesen gyártott propaganda-nyomatványokkal, könyvekkel, gyűlésekre szóló meghívókkal beszerzik a népközösségbe, még akkor is, ha az illető már egy szót sem tud németül. (A tapasztalat szerint három nemezedéknél tovább nem marad fenn az anyanyelv.) Ilyen alapon kimutatják, hogy Amerikában negyven millió német él, a százhar mincmillióss összlakosság mellett nem is elhanyagolandó kisebbség.

Ez az első lépés. A második az, hogy a német-ség szerepét, értékét és jelentőségét teszik ismertté az egész országban. Kezdvé azzal, hogy felelevenítik a derék, négyszáz éve porladozó Martin Waldseemüller emléket, aki mint akkori földrajztudós, először használta az új földrész elnevezésére az Amerika szót.

Végighaladnak a történelmen és kiragadvá mindazokat, akik tollal, vagy fegyverrel előbbre vitték az Ujvilág ügyét, besorozzák a maguk harcosai közé.

Alkotmányvédelem és faji propaganda

Magától értetődik, hogy az amerikai alkotmány szelleme, amely egyenlő jogot követel és ad mindenkinek, aki formailag az állampolgárok kereteibe beilleszkedik, el nem háriható akadályként áll a német népi törekvések útjában. Ezért a leghatározottabb harcot is hirdetnek ellene. Ujság-cikkekből, beszédekben, beszédekben mindig újból és újból megostromolják a Bill of Rights tételeit, amely szabadságot biztosít minden amerikaiinak, faji különbség nélkül.

A német propaganda itt igyekszik bekapaszkodni egy formaiságba. Ugy tüntetik fel az amerikai alkotmányt, mintha az kizárólag a zsidók védelmére s jogainak biztosítására szolgálta. Hogy az alkotmányhoz ragaszkodó elemek, akik fenyegetve

érik magukat elveikben a fajelmélet és a parancsuralom hirdetői által, kénytelenek a zsidók egyenjogúságáért is kitüzdeni, hiszen Amerika konzervatív elemei között igen sok a kifejezetten antiszemita érzésű — olyan beállításban került sokszor az amerikai német sajtó egy részébe, mintha az alkotmányvédelem kizárólag filoszemita ténykedés volna. Kétségtelenül sok sikert könyvelhetnek el ezen a téren, hiszen az a tény, hogy az Amerikában élő zsidók igen érthetően saját érdekében is bekapcsolódnak a fajelmélet elleni küzdelembe, az ő malmukra hajtja a vizet. Minél inkább sikerül nekik a köztudatba, annál nagyobb lehetnek eredményeik. Azonban éppen ezen a téren fogja a propagandistákat nagy meglepetés érni.

Az amerikai konzervatív szellemű ugynevezett „hideg antiszemitizmus", ami a zsidókkal szemben tanusított passzív elzárkózásban nyilvánul meg, mindjobban törekszik arra, hogy az alkotmányvédelem harcosai közül a zsidókat kapcsolják ki. Ezzel kiveszik a fegyvert a Volksbund és a vérmítosz hirdetőinek kezéből; hiszen a közönség látni fogja, hogy az amerikai politikai hagyományokat azok védelmezik, akik bármiféle leszármazási- vagy vérvizsgálat elé a legnagyobb nyugalommal tekinthetnek. Tisztán az amerikai nép vérévé vált eszmék küzdenek itt az importált faji gondolattal. Ha sikerülne is a német népcsoport vezetőinek egyes, alacsonyabb társadalmi osztályokban felszítani a zsidógyűlölet tüzét, ez nem fogja befolyásolni a harc eldőlését. Az amerikai közvélemény sokkal jobban át van itatva saját alkotmányának belenevelt csodálatával, minthogy azt megingathassa benne egy olyan áramlat, mely végeredményében mégis csak idegenből ered. Ezek a megfontolások szólnak a mozgalom sikerének valószínűsége ellen. S ellene szól az is, hogy egyelőre még ott tartunk, hogy azok nagyrésze, akiket Kuhn, Hugo Grathe, Richard Nitschke és társaik, mint németet könyvelnek el s tartanak nyilván, hallani sem akar az egész mozgalomról. S fantasztikusnak látszik, hogy akármilyen ügyes propaganda meg tudjon fordítani fejlődés-

A jó puder sohasem feltűnő!

Mindnyájan tudjuk, hogy az álarcszerűen kipuderezett arc nem tetszik a férfiaknak. — Az arcbőr természetes életszínének elővillanása vonzóvá és bájosná teszi Önt és ezt eléri, ha Richard

Hudnut féle Three Flowers pudert használ. Ez a csodálatosan illatosított, linom puder leheletszerűen szétoszódik az arcon így a bőr meleg tónusa

mindig elővillan; illatos, áttetsző fátyolként tapad, kismítja az egyenetlenségeket, eltünteti a teinthibákat, így arcának fiatalos, üde báját és asszonyos vonzerőt kölcsönöz.

Próbálja ki azonnal, lehetőleg még ma! Minden jobb szaküzlet örömmel rendelkezésre bocsátja Önnek a Three Flowers puder

decens színváltozatait. Flowers Sortiment zur unverbindlichen Auswahl vor.

H U D N U T

Puder és Krém

nek irányában egy hatalmas világbirodalmat. De nem láttunk-e már a közelmúltban valóra válni más, elképzelésünk határain túl eső dolgokat is? És nem tapasztaljuk-e, hogy a disszimiláció milyen ügyesen használja fel az antiszemitizmust a hegemoniáért folyó harcában... nem Amerikában?

eredményeképpen gyomrából gépkocsikereket, csavaroikat és mindazokat az alkatrészeket szedték elő, amelyeket a trónörökös összegyűjtött, hogy azokból maga készítette autó legyen.

Ilyen deris epizódokkal tarkítják az ország leendő uralkodójának életét. De amellett, hogy állandóan jókedvű, a mást ért fájdalomban nagyon is együttérző. Amikor egyik tanuló társa elhalálozott, a nagyvajda sirva állott a halott barát ravatalánál. Igen jellemző reá a következő eset: a szokásos csütörtöki munka-kirándulások egyikén társaival együtt valamelyik falu szélén, dűlőföldben levő kunyhóra akadt, amelyben egy öregasszony élt. Az egyik paraszember, aki a fiukhoz csatlakozott, elmondotta, hogy az öreg asszonynak három fia volt, a világháboruban azonban mindháromat elvesztette. Amikor a trónörökös ezt megtudta, nem ment tovább, hanem egy egész délután azzal foglalatkoskodott, hogy társaival együtt a rozoga kunyhót gerendákkal megerősítette és még egyéb olyan munkát végzett el, amelyet az ámuló öregasszony bizony egymaga nem tudott volna megtenni.

Amikor a nagyvajda meghallotta, hogy Mussolini olasz miniszterelnök 17 éves fia repülőgépet vezet, azzal a kéréssel fordult Fel-séges atyjához, hogy ő már 16 éves korában szeretné a pilótaképesítést megszerezni. Nem ismer nehézséget, vagy leküzdhetetlen akadályt maga előtt. Megtörtént már, hogy egy faluban a sárban elakadt autójával. Ilyenkor ő maga is nekifeküdt a kocsinak, hogy azt minél előbb kiszabadítsák. Mindenkor jó példával jár elől. Nevelésének egyik igen fontos részét képezi az évente megismétlődő 1 hónapos utazás, amelyet a trónörökös társaival az országban tesz meg.

Ez a szép gyermekkor, az ifjúságnak ez a törekvő korszaka már elmúlt. A nagyvajda, aki 1921 október 25-én született Sinaiban, ma már meg lett férfi. Az elmúlt gyermekkor hű tükrét adja Sidorovici Teofil őrnagy-országőrfőparancsnok „Egy királyfi életéből" című munkája. Sidorovici országőrfőparancsnok közelről figyelhette a trónörökös életének minden mozzanatát és azt érdekes, élvezetes formában írja le könyvében. Öfelsége, az uralkodó ezt mondta fiáról: „Mihai nemcsak az én szeretetemet, büszkeségemet s reménységemet a jelképe, hanem az egész román népnek a jövőbe vetett bizodalma."

Olasz lap méltató cikke Mihai trónörökösről

A fiatal nagyvajda komolyan készül az életre, hogy méltón tölthesse be magas hivatását

Az II Telegrafo című lap hasábjain A. Silvestri Giorgi asszony tollából az alábbi rendkívül érdekes riport jelent meg Mihai nagyvajdáról:

Amikor még évekkkel ezelőtt II. Károly királynál valaki a trónörökös nevelése iránt érdeklődött, az uralkodó így válaszolt: „Mihályból embert és királyt akarok nevelni!"

Ebben a néhány szóban benne foglalatik az a módszer, amellyel a király fiának fizikai és szellemi fejlődését napról napra figyelemmel kísérte. Ez a vidám, kékszemű gyermek Felséges atyja irányítása mellett valóban nagyszerű nevelésben részesült. Jól beosztott idejéből a szórakozásra éppen egy jut idő, mint a tanulásra. A trónörökös kerékpározik, lovagol, gépkocsit vezet, zongorázik és éppen ilyen szeretettel végzi tanulmányait is.

A királyfi különösen a csütörtöki napokat szerette, mert ilyenkor 11 társával együtt a szellemi munka helyett fizikai munkát végzett. Már kora reggel két gépkocsin vittek az osztály tanulót a szabadba, hogy megismerjék a mezőgazdasági munkát, hogy el-

sajátítsák a faültetés, vagy fadöntés tudományát, vagy hogy megismerjék az ország földfeletti és földalatti kincseit. Az indulás előre pontosan meghatározott időben történt. Ez a nap az országörök napja. E szervezet előirásai értelmében minden diák hetenként két órát ipari munkával kell foglalkozni. Mihály nagyvajda osztályában is mindenki maga választotta ki, hogy mit akar tanulni. A trónörökös a gépészmesterség mellett döntött. Mindenki más-más foglalkozást választott és volt közöttük egy, aki például a cukrászatot tanulta. A trónörökös minden vágya, hogy maga tervezte gépkocsit gyártson, amelyet azután az egyik országörök szakaszának kíván ajándékozni. A szóbanforgó országörök nincsenek elragadtatva ettől a tervtől és viccesen megjegyezték, hogy mielőtt beülnek ebbe az autóbá, nyugodtan elkészíthetik a végrendeletüket. Érdekes megemlíteni, hogy az egyik évszázó ünnepély alkalmából a miniatűr liceum növendékei kis szindarabot mutattak be és ennek során az uralkodó és az udvar tagjainak jelenlétében a „súlyosan beteg" nagyvajdát, társai „megoperálták". Ennek

Nagyváradon a Zsidó Klub

a közönség rendelkezésére áll. Abszol ut centrum. — Pompás kerthelyiség. — Orth. kóser konyha. — Heymann-udvar, Bv. Reg. Ferdinand 3, telefon 14-00. Lakodalmak. — Bankettek.

HIREK

Aludjatok egykori remények...

Aludjatok ti elhullott évek,
kihunytt nyaruk, vad csillagok,
aludj, aludj meddön hajszolt élet,
édes éjék, nehéz nappalok.

Aludjatok sötét emlékek
s ti becsukódott ablakok,
hiába mondott szavak zenéje
s kínjaim, mind aludjatok.

Álom oson a valóság szobáin,
nem rezzen bennem se jaj, se gond,
elhagyott utak felett az égbolt
fejemre holdsugarat ont.

Alszik az átok, alszik az áldás,
hús párnán szendereg a kín,
magam is sötét álomba hulltan
alszom régmúltak partján.

Kezem nem nyujtom örömről és ajkam
híttelenséggel mosolyog,
valaki, aki egykoron voltam
imát mormol s csendben felzokog.

Aludjatok egykori remények,
boldogság, vágyak aludjatok,
befüggönyözöm ablakát szívemnek
s halk jóéjszákát mormolok.

Salamon László

— **Időjárásjelentés.** A bukaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint mára a következő időjárás várható: emelkedő légnyomás, változó felhőzet, enyhe északi légáramlás, változatlan hőmérséklet, helyi jellegű csapadék.

— **AUGUSZTUS 1-IG MEGHOSSZABBÍTOTTA AZ ÁLLAMPOLGÁRSÁGI LAJSTROMOKBA VALÓ BEIRATKOZÁS HATÁRIDÉJÉT.** Bukarestből jelentik: A belügyminisztérium körrendeletet adott ki, amely augusztus 1-ig meghosszabbítja az állampolgársági lajstromokba való beiratkozás határidejét.

— **Száznyolcvan francia kereskedő és iparos érkezik Romániába.** Bukarestből jelentik: Száznyolcvan francia kereskedőből és iparosból álló csoport jelezte közeli érkezését. Az ország nevezetességeit fogják megtekinteni.

— **A náci elfoglaltak egy ausztriai kólostort.** Bécsből jelentik: A Völkischer Beobachter közli, hogy a nemzeti szocialista párt elfoglalta a Benedek-rend götzweigi (Krems mellett) kolostorát, amit valószínűleg nemzeti szocialista vezetői kiképző-iskolává fognak átalakítani.

— **Száznyolcvan francia kereskedő és iparos érkezik Romániába.** Bukarestből jelentik: Száznyolcvan francia kereskedőből és iparosból álló csoport jelezte közeli érkezését. Az ország nevezetességeit fogják megtekinteni.

— **Paul Teodorescu légügyi és tengerészeti miniszter a vízisportok jelentőségéről.** Bukarestből jelentik: Paul Teodorescu tábornok, légügyi és tengerészeti miniszter, akinek védnöksége alatt tegnap bonyolították le az országos evezős-bajnokságokat, kijelentette a sajtónak, hogy igen elégedett a bajnoki versenyek lefolyásával. Köszönetet mondott a rendezőknek, a résztvevőknek és a közönségnek, amely megértést mutatott. Ne feledjék el, — mondotta — hogy a vízisportok fejlesztik a tengerészeti szellemet és hozzájárulnak a nemzet egyensúlyához.

— **Atépitik Isztambul.** Isztambulból jelentik: A városi előjáróság 15 éves tervet dolgozott ki Isztambul átépítésére. A terv 3 egyenlő részre oszlik és minden egyes rész 15 millió török font költséggel van előirányozva. Az első időszakban kizárólag a város központjában levő utépítési munkálatokat végzik el, az ehhez szükséges kisajátítások legnagyobb részét már végrehajtották.

— **Vasúti szerencsétlenség Olaszországban.** Milánóból jelentik: Egy utasszállító vonat tegnap Milánó közelében összefutott egy teherszállító vonattal. A szerencsétlenségnek három halottja, tíz súlyos és 50 könnyebb sebesültje van. Azt hiszik, hogy a balesetet az erős napsütés okozta, amely szinte vakítva, lehetetlenné tette a mozdonyvezető számára a szembejövő vonat érkezését jelző színek megkülönböztetését.

KIÁLTVÁNY

MINDENKIHEZ!

A Dnyesztortól Biharig, a tengertől Szigetig, mindenkinek tudnia kell, hogy a

COLECTURA OFICIALĂ ȘI A OFICIILOR RURALE P. T. T.
elárusító helyei

GAZDAGSÁGOT HOZNAK
a hához.

A 20. sorsjátékhoz, amely JULIUS 15-én kezdődik, vásároljon sorsjegyet a

COLECTURA OFICIALĂ ȘI A OFICIILOR RURALE P. T. T.

ELÁRUSÍTÓ HELYEITŐL

HELYI CIM: **COLECTURA OFICIALĂ**
Cluj, Str. Reg. Maria 46.

A NYEREMÉNYEKET a nyerteseknek minden adólevonás nélkül fizetik ki. A MILLIÓ MILLIÓ!

— **Székés közben agyonlőtték egy foglyot** Budapesten. Budapestről jelentik: A toloncházból Koranik Tódor cseh hentes Jedlicska Anton nevű 19 éves társával szökést kísérelt meg. A két foglyot a napokban kellett volna áttoloncolni a csehországi protektorátusi területre. Koranik és Jedlicska azonban átvágták a cella ablak rácsait, majd a falon át menekülni akartak. Az ördök észrevették a szökést és megállásra szólították fel a szökevényeket, akik azonban nem engedelmesskedtek. Erre több lövés dördült el és az egyik golyó Koranikot halálra sebesítette, úgy hogy rövidesen kiszenvedett. Jedlicskának azonban sikerült elmenekülnie. Az ügyben folyik a vizsgálat.

— **Tyuktojásnagyságu jég verte el Anina környékén a vetéseket.** Temesvárról jelentik: Anina környékén vihar vonult végig, amely jégesővel járt. Egyes helyeken tyuktojásnagyságu jég esett. Varadia községben a jégverés összetört a házak tetéjén a cserepeket. Marcina, Iertof és Vrani községekben is nagy kárt okozott a jégverés.

— **Felgyújtotta a villám a templomot Nagyszebenben.** Nagyszebenből jelentik: A város felett felhőszakadás vonult végig, ami nagy villámlással járt. A villám belesapott a Groapa városnegyedben levő templom tornyába, amelyet lángborította. A tűzoltóság egy órai megfeszített munkával fojtotta el a tüzet.

— **Bornemissza kolozsvári polgármester leányának esküvője.** Előkelő esküvő színlhelye volt szombaton délelőtt a városi anyakönyvi hivatal, ahol dr. Bodea Eugen, tehetséges fiatal kolozsvári fiú, és gégeorvos tartotta esküvőjét Bornemissza Luciával, dr. Bornemisa Sebastian polgármester rokon-szenves leányával. Az esküvőn dr. Garbea Stefan egyetemi tanársegéd és Borza Nicolae mérnök voltak a tanúk. Az anyakönyvvezető tisztet Pacala nyugalmazott tábornok, helyettes polgármester végezte, ki ösz-szesketve az új párt, kedves beszédben ismertette előtűt azt az utat, amelyre reál-léptek és azokat az irányelveket, amelyeket követni kell. Az egyházi szertartást vasárnap este tartották meg a görögkeleti katedrálisban. Előkelő és nagyszámú közönség jelent meg a násznép soraiban. A násznagyi tisztet dr. Dragomir Silviu kisebbségi miniszter és felesége látták el.

— **Ezer bukaresti munkás kirándulása** Mamaia és Constantinába. Bukarestből jelentik: Ezer bukaresti munkás, a „Munka és Jókedv Szervezet” tagjai, tegnap kirándulást tettek Mamaia-ra és Constantinába.

— **Tiszteletbeli román konzulátus** Karlsbadban. Bukarestből jelentik: A román külügyminisztérium július 1-én Karlsbadban tiszteletbeli konzulátust létesített.

— **Vakmerő rablógyilkossági kísérlet Kolozsváron.** Vakmerő rablógyilkossági kísérlet játszódtott le a Cernauti-ucca 44. szám alatt kolozsvári házban. Horvát Dezső, a rovtomtultu fiatalember, aki csak néhány nappal ezelőtt szabadult ki a helybeli fogházból, ahol több rendbeli lopásért ült, az éjszaka 3 óra tájban belépődött Salamon Sándor fűszerkereskedő lakásának előszobájába. Azután feltörte az üzletnek ajtáját. Miután bement a boltba, először pénz után kutatott, majd különféle fűszerárut összecsomagolva, távozni akart. Ebben a pillanatban azonban a gyanus neszre felébredt a kereskedő, aki rávetette magát a menekülni igyekező betörőre. Horvát hirtelen egy hatalmas, ugynevezett csizmadia-késti rántott elő és azzal hasba akarta szurni Salamon kereskedőt, aki azonban nagy erőfeszítéssel kicsavarta a veszedelmes férfi kezéből a kést. A küzdelem során a betörőnek mégis sikerült az idős kereskedőt a földre teríteni. Ekkor újból kezébe kerítette a kést és több helyen veszedelmesen megszurta Salamon. A szorult helyzetbe került kereskedő annak ellenére, hogy ereje már kezdte felmondani a szolgálatot, tovább harcolt támadójával, közben pedig segítségért kiáltott. A veszedelmes rablótámadónak azonban sikerült elmenekülnie. A kereskedő segítségkiáltására azonban időközben felébredtek a házbeliek, akik közül az egyik egy szállítókocsin kocsisa a betörő után vetette magát és hosszú hajszá után a Vashid közelében elfogta. Majd a helyszínrre érkezett egy közbelben őrszolgálatot teljesítő rendőr, aki a még mindig viaskodó betörőt nagy küzdelmek árán megbilincselte és egy arra járó gépkocsin beszállította a IV. kerületi rendőrségre. A súlyosan megsebesített kereskedőt az egyik közeli orvos részesítette segélyben és most lakásán ápolják. A büntény ügyében a IV. kerületi rendőrség nagy eréllyel folytatja a nyomozást.

Borszék a romániai fürdőhelyek gyöngye

A legideálisabb üdülő- és gyógyfürdő.

A kárpáti havasok ózondus levegője, a fenyő öserdő, a gyönyörű sétautak a pihenni vágyó üdülők és a turisták minden igényét kielégítik, a szénsavas források pedig a betegek egészségét adják vissza.

Turisztika, vadászat, halászat, tenisz, nyári sportok teszik kellemessé a Borszéken való tartózkodást. VILLA MURESEANU PENIZO, melyet üvegpalatának hívnak, a vendégeknek a legteljesebb komfortot nyújtja. 36 szoba folyóvízzel, 3 hall, 2 napozó terasz, zárt terraszok, elegáns étterem, luxuriózus módon berendezve. **EGÉSZ ÉVBEN NYITVA.** Mindennemű felvilágosítást megad: Brecher Dudi, casierul Bailor Borsec, posta Borsec, jud. Mures.

Adományok a visói tűzkárosultaknak

A visói tűzkárosultak részére újabban az alábbi adományok érkeztek:

Optica, Cluj	200
Sebisi Orth. Hitk.	500
I. Kaufmann Iván	200
Züssmann A. Bogdand	100
A. Bálint Iván	100
Stern Arnold, Ocas	800
Káhnán Daniel, Satmar	100
Lövi Edith, Cluj	100
„Kerekasztal”, Brasov	2268
Szászrégeni zsidó el. iskola	850

Eddigi gyűjtésünk 14.973 Lei

A Gestapo büntető expedíciója Dublinban

London, július 3. (Rador.) A Daily Herald azt állítja, hogy a Gestapo több ügynökének sikerült Dublinban elfogniok és Németországba szállítaniok egy németet, akit azzal gyanúsítottak, hogy felvilágosítókkal szolgált a brit hatóságoknak a nemzeti szocialisták angolai tevékenységéről.

Julius elsejétől kezdve Sziám új neve: Thailand

Bangkok, július 3. A minisztertanács elhatározta, hogy július elsejei kezdettel megváltoztatja a sziámi királyság hivatalos elnevezését. Ettől a dátumtól kezdve Sziámot Thailand-nak, míg a sziámiakat thaik-nak fogják nevezni.

— **Mi az a kapcsolt eladás?** A Völkischer Beobachter egyik legutóbbi számában a német árképződés birodalmi biztos világosan megmagyarázza, hogy mi az a „kapcsolt eladás”, ami különben — tilos. Ha valaki egy nevét arra kényszerít — mondja az árképződés biztos —, hogy előbb vagy egyidejűleg más árut is vásároljon, hogy bizonyos árucikket is megkaphasson, az „árulást követ el a népközösséggel szemben”. Például, ha valaki vaját akar venni és csak akkor kaphat, ha ugyanakkor megfelelő mennyiségű pótkávét is vesz, akkor az eladó a szigorú rendelet alapján most már büncselekményt követ el. Különben a rendeletben a háziasszonyokat is felhívták, hogy ne követeljének többet, mint amennyit a kereskedő adhat. Minden olyan kísérletet mellőzni kell, hogy a kereskedő szűkös árúból többet adjon ki, mint amennyit egy vevőnek jár. Aki szűkös árut igyekszik felhalmozni, az szintén árulást követ el a népközösséggel szemben. A rendelet utasítja az árellenőrző szerveket, hogy az élelmiszerek kapcsolt eladásának letörése érdekében „különös eréllyel” lépjenek fel.

— **Megszünteti a munkanélküliséget a fegyverkezés Angliában?** Tíz év óta, tehát a világválság kezdetétől számítva, Anglia gazdasági közvéleményét legelénkebben a munkanélküliség problémája foglalkoztatta. Szociális téren, valamint az állam pénzügyei téren, valamint az állampénzügyei téren, egyformán súlyos terhet jelentett a magas munkanélküliség segélyek fizetése. Még a múlt év derekán is tüntetéseket robbant ki a munkáselemek türelmetlensége, amivel szemben a törke elégtelenség állott, amely nyomászótan éreztette az inproductív kiadásokat. A fegyverkezési verseny ezen a téren jelentős változást hozott. Ez év januárja óta 547.000 ember kapott munkát s erre egyedül május hónapra másfél-száz ezer esett. Még így is 1,5 millió munkanélkülivel számolnak ma Angliában, ez azonban aránylag jelentéktelen ahhoz képest, ami a múlt években mutatkozott. Azt várják, hogy ez év októberéig teljesen felszívódik a munkanélküliség tömege. Figyelembe kell itt venni, bármilyen különösen hangzók is, hogy — legalább is kapitalista szempontból — az egész munkásréteg üzembeállítása káros volna. Az ipari életnek szüksége van ugyanis arra, hogy mindig álljon rendelkezésre szabad munkásanyag, amely a helyenként mutatózó munkaalkalmak ellátására vállalkozik. Amennyiben a nagyipar ezt a réteget is állandó munkához juttatná, úgy máris mutatkozna a munkáshány legkomolyabb jelei. Ezenkívül komoly gondot okoz az iparnak az is, hogy a nemrég életbelépett általános korosztályokat bizonyos időre igénybeveszi s ez az állandóan dolgozó ipari munkások számát százszázalékkal lenyomja. Ezen megfontolások alapján a szakemberek ma már nem a munkanélküliség megszüntetését, hanem a várható munkaerőhiány kiegyensúlyozását és levezetését tartják a legfontosabb nehézfeladatnak.

Pal rádió

Jeruzsálem

uj országos

Angliához, az

„ne szakítsa

vetését.”

Jeruzsálem

dónak sikerül

Hírül adták,

és tört ki. A

hozó ment a

ba kísérté. V

partraszállás

vándorlók lé

Hogy orsz

ors

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

sz

A visói tűz- laknak

ak részére ujjban az
keztek:

200
500
200
100
100
800
100
100
2268
10 el. iskola 850

üjtésünk 14.973 Lei

o büntető Dublinben

(Rador.) A Daily He-
y a Gestapo több ügy-
ublinban elfogniok és
itaniok egy németet,
ttak, hogy felvilágosi-
brit hatóságoknak a
angliai tevékenységé-

tétől kezdve ve: Thailand

A minisztertanács el-
us eszelei kezdettel
ami királyság hivata-
a dátumtól kezdve
ak, míg a számiakat
vezni.

t eladás? A Völkischer
utóbbi számában a né-
almi biztos világosan
mi az a „kapcsolt el-
tilos. Ha valaki egy
mondja az árképző-
előbb vagy egyidejűleg
n, hogy bizonyos áru-
n, az „árulást követ el
iben”. Például, ha vala-
csak akkor kaphat, ha
menyiségű pótkávét is
szigorú rendelet alap-
ekményt követ el. Kül-
házlászonnyokat is fel-
reteljenek többet, mint
adhat. Minden olyan
cell, hogy a kereskedő
adjon ki, mint ameny-
ki szükség árut igyek-
kizáró árulást követ el
ben. A rendelet utasít-
veket, hogy az élelmü-
ának letérése érdeké-
lépjenek fel.

nkánküliséget a feyy
z év óta, tehát a vi-
ámitva, Anglia gazda-
félénkebben a munka-
foglalkoztatta. Szociá-
állam pénzügyei terén,
gyei terén, egyformán
a magas munkanélküli
a mult év derekán is
ki a munkáslelkek
szemben a törke elá-
ny nyomozásban érezte
kat. A fegyverkezési
elentős változást ho-
a 547.000 ember ku-
redül május hónapra
ég így is 1,5 millió
nak ma Angliában,
lentétkelen ahhoz ké-
en mutatkozott. Azt
berére teljesen felsz-
tömege. Figyelembe
különösen hangoz-
is kapitalista szem-
nkásréteg üzembéllá-
ari életnek szüksége
mindig álljon rendel-
anyag, amely a he-
nkaalkalmak ellátá-
riben a nagyipar ezt
kához juttatná, ugy
munkáshány legko-
komoly gondot okoz
nemrég életbelépett
bizonyos időre igény
dolgozó ipari mun-
lenyomja. Ezen
szakemberek ma
ség megszüntetését.
erőhiány kiegyensú-
rtják a legközelebbi

Palesztina szefárd főrabbija rádiószózatot intézett Angliához

Száz „illegális” partraszállása

Jeruzsálem, július 3. (Rador.) Uziel, az
új országos főrabbi rádiószózatot intézett
Angliához, arra kérve annak kormányát,
„ne szakítsa meg a zsidó néppel való szö-
vetséget.”

Jeruzsálem, július 3. (Rador.) Száz zsi-
dónak sikerült cselafogással partrajutnia.
Hírül adták, hogy a hajó fedélzetén zendü-
lés tört ki. Azonnal egy angol torpedórom-
boló ment a hajó segítségére és azt Haifá-
ba kísérte. Valószínű, hogy megkapják a
partraszállási engedélyt, de a legális be-
vándorlók létszámából levonnak százat.

A jemeni imám tiltakozása egy an-
gol rádióelőadás ellen

Kairó, július 3. Az El Aslan című lap
ama üzenet szövegét közli, amelyet a jéme-
ni imám az angol királyhoz intézett és
amelyben az imám tiltakozását fejezi ki az
ellen, hogy az angol rádióadó Kidva tar-
tományt Adenhez tartozónak állította be.
Az üzenet leszögezi, hogy ez a tartomány
Jemen évszázados elidegeníthetetlen birto-
ka, Végül az üzenet az angol király ma-
gas igazságérzetéhez apellál, kérve, hogy
tartsa tiszteletben az Anglia és Jemen kö-
zötti statusquot.

Hogyan állítják pellengérré Német- országban az árjakat, akik még szóba állanak a zsidókkal?...

Néhány szemelvény a Stürmerből

Berlin, július 3. A németországi hiperanti-
szemíták szócsöve, a Stürmer nemrégén büsz-
kén írta meg, hogy az egyetlen újság a biro-
dalomban, amelyet a Führer naponta első
számától az utolsóig elolvas. Minden Stürmer-
szám újból mutatja, hogy a náci-rendszernek
még ma is, hatéves fennállása óta és hatéves
propagandája ellenére nagy nyomást kell
gyakorolnia, hogy a német nép tömegei előtt
elvonható tegyék az antiszemita durvasá-
gokat.

Ujjában a Stürmer nemcsak a zsidók rá-
galmazásának szenteli hasábjait, hanem
„megbélyegzi” árja fajtestvéreit is, akik min-
den propaganda — és a veszedelmek ellenére,
amiknek ezáltal kiteszik magukat — aktív
módon tiltakoznak az antiszemitizmus ellen.
Az ilyen árjakat ez a lap „fajbűnösöknek”,
vagy „főhőzsdóknak” nevezi és minden
számában „pellengérré” állítja őket. Egyik
utóbbi számában az alábbi jellemző sorok
olvashatók:

Munderfin községben, a Felső-Duna mel-
lett Brüll zsidónál berendezési cikkeket vá-
sároltak: Johann Mayer állatkereskedő,
Mathias Leitner kovácsmester Schweiber
községből, továbbá Stockinger földműves Röd
községben, Johan Mayer vendéglős Weissau-
ban, Georg Bramsteidl vendéglős Munderfink-
ben. Johan Mayer búna tetéződik azzal, hogy
büszkélkedve állítja mindenfelé, hogy a zsidó
becsületesen szolgálta ki, szép árut olcsón
adott és megérdemli, hogy a földműves nép
mála vásároljon.

Munderfink község egykori bírja „bűn-
zik” azzal, hogy a félzsidó Alex Brüllt szive-
sen fogadja házában és vele állandóan barát-
ságon érintkezik.

Emil Schneider földműves Dolgesheim kö-
zségben még ma is baráti kapcsolatokat tart
fenn a zsidó Marcus Michellel.

Rudolf Baum egykori szakszervezeti titkár
(lakik Wiesbadenben, Mühlwiese 16 alatt)
baráti módon érintkezik a zsidó Ludvig
Levitával.

Paul Wieholtzek, a bgeitenmarkti fűrés-
telep tulajdonosa legszívesebben zsidókkal köt
üzleteket. Az elmúlt évben a zsidó Hirsch-
berg és Nobel oppelni cégnél vásárolt buto-
rokat.

Fricke-Michels háztulajdonos Mannheimban,
Richard Wagner Strasse 18, azzal az ürügy-
gyel, hogy a lakásra neki van szüksége, fel-
mondott egy szegény árja asszonynak. Ellen-

ben Gabriel zsidó tovább is a házában lak-
hatik.

Otto Forster ügyvéd a badeni Pfullendorf-
ban a bíróság előtt képviselte a zsidó Adriant,
Ostruch városából.

Richard Diez mézárós, lakik Suhl türingiai
városban, Gandstrasse 1. Ez az ember házá-
nak balkonjáról hosszú órákig társalgott
Mannheimer marhakereskedő zsidóval.

Junius 3-án Memmelsdorf zsidó komló-
kereskedője, Kahn bejött Hattendorfba és
egyenesen a Schubert-féle vendéglőbe ment,
ahol a vendéglős házaspár a legszíveseseb-
ben fogadta.

Mainz téli kikötőjében Ferdinand Pichel
hosszabb ideig társalgott Weisz zsidóval.

Friedrich Wogt, volt polgármester Peterstal
fürdőn levő szállodájában egy zsidó család-
nak heteken át hajlékot adott.

Ime egyetlen nap „leleplezéseit”. Bizonyos,
hogy ilyen nyilvános meghurcoltatás sokat
árt az „árja néptestvéreknél” és Streicher, a
szerkesztő gyakran kérkedik is vele, hogy
denunciálásai nem maradnak eredmény nél-

György angol király és Chamberlain nagyjelentőségű beszédei a „negyedik hadsereg” tegnapi napján

„El vagyunk szánva, hogy egész sulyunkat belevevessük a mérlegbe a veszély elhárítására” — mondotta Chamberlain

London, július 3. Anglia történetében
első ízben fordult elő, hogy az uralkodó
részt vett az ország nagy katonai napján,
az ugynevezett „Negyedik hadsereg” nap-
ján. Ez alkalommal 20 ezer nemzeti mun-
kaszolgálatban levő önkéntes, az ország
minden részéről összesereglett férfiak és
nők gyűltek egybe a Hyde-parkban, ahol
elvonultak az uralkodó előtt, így jelképez-
ve az ország védelmi erőt. György király
tengernagyi egyenruhában jelent meg, a
királyné és Mary anyakirályné társaságá-
ban.

Ugyancsak Londonból jelentik, hogy va-
sárnap este a nemzeti szolgálat nagy ünnep

napján Chamberlain este 9 órakor beszédet
tartott, amelyet a rádió is közvetített:

— A mai háborút — mondotta a minisz-
terelnök — nem lehet a régiakkal összeha-
sonlítani, amikor csak a nemzeti haderők
mérték össze erejüket. A mai háboruban a
polgári lakosság is tulajdonképpen az első
vonalban küzd és minden állampolgárnak
kötelessége kivenni részét az ország védel-
méből.

Ezért kérem mindenkinek a nemzeti
szolgálatba való bekapcsolódását. Néhány
hónap előtt ezt már megtettem
és azóta egymillió 250 ezer önkéntes
jelentkezett erre a célra a legteljesebb
áldozatkésztséggel. A nemzetvédelem
programja napról-napra teljesebb meg-
valósulást nyer.

Majd utalt arra, hogy György királynak és
a királyi család tagjainak előzőleg a Hyde-
parki felvonulásnál alkalma nyílott látni a
nemzeti áldozatkésztség megnyilvánulásait.
Utána így folytatta a trónbeszéd szavaival:
Ne felejtsetek el soha, hogy hozzátar-
tozótok otthon várját: töltek a nem-
zeti szolgálat jegyében az áldozatkész-
ség megnyilvánítását.

Ez az ország biztonsága érdekében törté-
nik. A trónbeszéd is utalt erre az önkén-
tes hadseregére, amelynek keretében az if-

Dal és szerelem...

MÁS RAVEL KREÁCIÓK:
TZIGANE ÉS RIVAL

Ravel

kül. Fegyelmi büntetések, koncentrációs tábor
járt a nyomában. Mégis az „anyag” nem szü-
nik meg. Minden héten a „fajgyalázók” új
sorozata jelenik meg a Stürmer hasábjain.

Ez azonban jellemzi egyuttal a német nép
egészséges ösztönét, hogy még ma is, a hi-
vatalos antiszemitizmus ekkora hullámvérése
mellett megtartja emberiségét.

juságnak a hagyományok szellemében kell
bekapcsolódnia. Ezt az uralkodó nevében
is mondom.

Ami készülődésünk nem háborus ké-
szülődések.

Biztosítani akarjuk a nemzeteket arról,
hogy élhetnek együtt összhangos jó bajtár-
siasságban.

El vagyunk határozva, hogy semmi
dlyant nem engedünk meg, amely az
ország biztonságát veszélyeztetni és itt
a nemzeti szolgálat önkéntesre nagy
feladatok várnak.

Chamberlain a trónbeszéd kiegészítésével
még ezeket mondotta:

„Kritikus és veszélyes korszakban élünk.
De olyan nemzetek vagyunk, amelyben sen-
kinek sem szabad csalódnia.

El vagyunk szánva, hogy egész sulyun-
kat belevevessük a mérlegbe, ha arról
van szó, hogy elkerüljük a veszélyt,
amely vagy közvetlenül, ellenünk irányul,
vagy azok ellen, akiknek függetlenségét
szavatoltuk.

Párizs, július 3. (Rador.) A francia la-
pokot az Angliában elhangzott nyilatkozat-
ok foglalkoztatják, amelyekből kitűnik,
hogy Anglia nem fog ujjban támadásnak
engedni, Bourges a le Le Petit Parisienben
György angol király kiáltványáról megál-
lapítja, hogy azok a szavak, melyek olyan
fenséges helyről jöttek és az Egyesült Ki-
rályság államférfiainak figyelmztetését
követik, eskü értékével bírnak. Az a tény,
hogy az angol uralkodó az önkéntesek ün-
nepén mondotta azokat, még fokozza jelen-
tőségüket. Chamberlain még hozzátette:
„Anglia egész sulyát a mérleg serpenyőjé-
be vetné, ha Németország Danzighoz nyul-
na. Jó, ha Berlin ezt tudja.

Gusti professor Bucurestibe érkezett

Bucuresti, július 3. Gusti professor, a
társadalmi szolgálat elnöke és Románia fő-
biztosa a newyorki világkiállításán, tegnapi
megérkezett a fővárosba.

Napi 220 lejért nyaral a szelvényrendszerünkkel Carmen Sylvan

20 napos szelvény ára 4400 lej, teljes ellátás, kurtaxák, borralalokkal együtt.
Meleg gyógyfürdő kedvezmény: 14 gyógyfürdő 1500 lej.
Kérjen felvilágosítást utazási osztályunknál az Uj Kelet kiadóhivatalában. Ha szel-
vénytel nyaral, olcsón, gondtalanul, tökéletes ellátást élvez.

SPORT

Temesváron konferenciát tartott az Erdélyi Makkabi Szövetség

Timisoara, július 3. (Az Uj Kelet.) A temesvári Zsidó Kulturothton ez alkalomra feldíszített nagytermében tartotta vasárnap az Erdélyi Makkabi Szövetség rendezései konferenciáját. Az összes erdélyi zsidó sportegyesületek delegátusai jelenlétében megtartott értekezletet Nemes Hugó, a temesvári Kadima elnöke nyitotta meg, üdvözölve a megjelenteket. Az üdvözlők sorát Reiter Károly, a ZsNSZ országos elnöke nyitotta meg. Meleghangú üdvözlőbeszédében bejelentette, hogy a ZsNSZ Kisbizottsága ez év végéig, mandátuma lejártáig, havi 2000 lej szubvenciót szavazott meg a Makkabi Szövetség erdélyi központjának. Dr. Mózes László a Cionista Közlölet Tanács, Polaschek Armin a Hitközség, Weinberger Nándor a Keren Kajemet Lőjzrael, Auscher Viktor a Keren Hajjeszod, dr. Róth Dezsőné a Wizo központja és a Zsidó Anyák Egyesülete és Izsák Sándor a Cionista Ifjúsági Szervezetek központja nevében mondtak üdvözlő beszédet. Felolvasták a Iasi Makkabi körület táviratát, a Hanoar Hacioni cionista ifjúsági szervezet és a Baal Melacha cionista iparcsk szervezetei központjának üdvözlőleveleit. Az üdvözlésekre Weisz Ignác válaszolt, aki miután köszönetet mondott a pozitív zsidó szellemmel telített elismerő szavakért, a zsidó sport hódolatát fejezte ki az ország első sportembere, Öfelsége Károly király iránt, egyben indítványozta hódoló távirat küldését. A konferencia felállva, Öfelségét hosszasan éljenczve tette magáévá az indítványt. Üd-

völzö táviratot intézett a konferencia Call-nescu miniszterelnökhöz, Teofil Sidorovichhoz, a Straja Tárii főparancsnokához és Robert Weinberg-Wereahoz, a Romániai Makkabi Szövetség elnökéhez.

Miután a tavalyi konferencia jegyzőkönyvét hitelesítették, Weisz Ignác az elnöki, majd Fisch Zoltán a titkári jelentést terjesztette elő. A konferencia a jelentéseket tudomásul vette.

Ezután ügyrendi indítvány következtében a konferencia megválasztotta az új vezetőséget, amelynek élére Salamon Ignác dr-t, az aradi Hakoah elnökét állította. A konferencia egyben elhatározta, hogy a Makkabi Szövetség nagybizottságában helyet foglalnak a zsidó sportegyesületek elnökei is.

Ebédkezést követően került sor a jövő évi tevékenység megállapítására, amelynek során elhatározást nyert, hogy a Makkabi Kisbizottsága ügyviteli szabálytervezet dolgozzon ki, amelyet az egyesületek áttanulmányozása után önt végleges formába.

A sporttevékenységet illetően a konferencia kiosztotta az egyes Makkabi-közi versenyeinek jogát, majd az egyes sportágakat irányító alkerületek székhelyeit jelölték ki.

Weinberger Nándor indítványára a konferencia elhatározta a Kfar Hamakkabi tevékenység fokozását, majd a költségvetést állapították meg. Ami a hachsarrah tevékenységét illeti, a konferencia kétféle bizottságot delegált a kérdés tanulmányozására és a gyakorlatba való átültetésére.

Az FC Rapid és a Sportul Studentesc a Román Kupa döntőjében

Rapid-Venus 2:0 (1:0)

Bucuresti, július 3. 500 néző. Bíró Emil Kroner. A Román Kupa elődöntőjében a Rapid megérdemelten győzött a letört Venus ellen. A Rapidban játszott Sipos, az új jugoszláv szerzemény is, aki egyike volt a mezőny legjobbjának. Góllövők: Barátky a 22. percben és Bogdan a 69. percben.

Előzőleg az országos ifjúsági bajnokság döntőjében a Venus 3:1 (1:1) arányban legyőzte az Universitateat.

Mínősítő mérkőzések az A) ligába való jutásért

Bucuresti. Unirea Tricolor-Gloria CFR 2:2 (2:1). 4000 néző. Bíró Ritter.

Timisoara. TMAC-Mures 4:1 (0:1). 2000 néző. Bíró P. Kroner.

Barátságos mérkőzések

Cluj. Temesvár-Kolozsvár válogatott 3:2 (1:2). 1500 néző. Bíró Muresan. A városok közötti válogatott mérkőzést a szerencsésebb temesvári csapat nyerte. Az első félidőben a 15 és 26. percben Cocuban II révén 2:0. A helyi csapatnak számos gólhülye volt ezután, de nem tudta kihasználni. A 44. percben Bindea 2:1. A 61. percben Ciolac 2:2, majd a 88. percben Dobay megszerezte a győztes gólt 3:2.

Uioara. Sodronyipar-Solvay 4:2 (4:1).

Craiova. Jiul-FC Craiova 2:2 (2:1).

Timisoara. Electrica-Mica 2:0 (0:0). A nyugati ligabajnokság döntője. Mindkét csapat bejutott a B) ligába.

KÜLFÖLD

Prágában szombat a Ferencváros 2:0 (0:0) arányban legyőzte a Sparta együttesét és így a Bolognai jövő heti ellenfele a Közép-Európa Kupában a Ferencváros lesz.

Két új országos rekord volt a „Liga Somes” atlétikai versenyén

Cluj. Vasárnap délelőtt és délután a „Liga Somes” rendezésében bonyolították le Kolozsvár kerületi atlétikai bajnokságait, amelyen két új országos rekord született. A 800 m sikfutásban Kiss KAC 1 p 56.4 mp idővel győzött és ezzel az eredménnyel alaposan megjavította a Nemes (Stad. Roman) 1:58.5-ös idejét. A kalapácsvetésben Bíró György KAC 47 méter 53 cm-re javította saját országos rekordját, ami 46.17 cm volt. A verseny során a hőgyversenyben a 400 m sikfutást Kirschblum Hagribbor nyerte 1 perc 14 mp. idővel.

Az Északi Liga szerdán este 9 órakor ülést tart a Piața Unirii 29 szám alatti helyiségében, ahol egyben kisorsolják az Északi Liga selejtezőmérkőzéseit is, amely július 9-én

kezdődik. Ugyanakkor az ülés után a Liga bíróbizottsága is ülést tart. A selejtezőben a következő csapatok játszanak: Barkochba Szatmár, CFR Kolozsvár, Ferar Nagyvárad, Ciment Turda és SS Bistrița Beszterce. A nagybányai Aurum visszalépett a selejtezők-től.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, július 4.

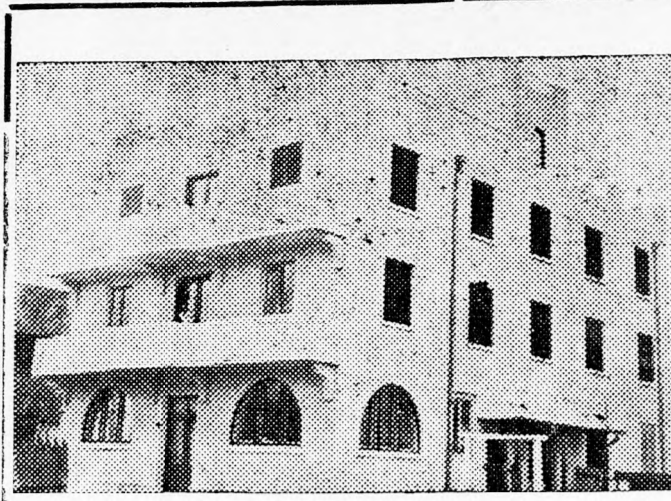
Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.35: Hírek. 13.45: Hangmezek. Közben: Időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.10: Hírek. 15.10: Csevegés. 19: Időszéri anyagok. 19.17: Hangmezek. 20: Felolvasás. 20.15: Stanescu zenekarának hangversenye. 21: A rádiózenekar Haydn hangversenye a szerző 130-ik halotti napja alkalmából. 22.15: Hírek. 22.30: A Fotiniu-házaspár játéka két zongorán. 23: Hírek külföldre német és francia nyelven. 23.15: Vendégülöi zene.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hangmezek. 11: Hírek. 13.10: Zongoraszámok. 13.40: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.30: Hírek. 15.45: Rádióműsor. 17.10: Felolvasás. 18.10: Hangmezek. 19.10: Csevegés. 19.40: Tárogató, harmónium és hárfaelegyesítés. 20.15: Hírek. 20.25: Felolvasás. 20.55: Hangszerkabaré. 21.55: Rádió a rádióról. 22.10: Cigányzene. 22.40: Hírek. 23: Szalonzene. 24: Katonazene. 1.05: Hírek.

Szerda, július 5.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Hírek. Predescu zenekara. Közben 13.35: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 14.10: Hírek. 14.30: Hangverseny. 15.10: Csevegés. 19: Felolvasás. 19.17: Csevegés lemezekkel. 22: Hírek. 22.15: Román zene lemezekkel. 23: Hírek külföldre német és francia nyelven. 23.15: Vendégülöi zene.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hangmezek. 11: Hírek. 13.10: Balalajkazene. 13.40: Hírek. 14.30: Hangmezek. 15.30: Hírek. 17.15: Felolvasás. 18.10: Cigányzene. 19: Hangfelvétel. 19.40: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.35: A mátyásmadár. Hangjáték. Utána 21.40: Operaházi Zenekar. 22.40: Hírek. 23: Tánccselek. 24: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Felvilágosítást nyújt: Havas Stefan Carmen-Sylva, Vila Ana Ghica.

ORT. KÓSER KONYHA CARMEN-SYLVAN

az ANA GHICA villában
Közel a tengerhez és a gyógytóhoz, mely reumát, izületi csontgyulladás, és egyéb hülésből származó betegségeket szenzációsan gyógyít. Elegáns szobák napozó terrasszal a tetőn. Napi penzió június és szeptember hónapokban az Uj Kelet szelvényével jelentkezőknek 180, szelvény nélkül 200. Július és augusztus hónapokban az Uj Kelet szelvényével 260, szelvény nélkül 300. Az Uj Kelet szelvényével jelentkezők a melegfürdőmel és orvosnál is kedvezményben részesülnek. Allandó kirándulásról és szórakozásról gondoskodva van.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Allástkeresők, üdülőhelyek és fürdők hirdetései, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csakis előrefizetés mellett közlünk. Jellegű levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portózott leveleket továbbítunk.

Foto-Artist Friedmann gyermek fényképész. Cluj, Str. Reg. Maria 46.

Simon fordítóródban fordítások, másolások minden nyelven szakszerűen készülnek. Str. Regina Maria 13. Emelet.

Dr. Hollóné Breider Erzsébet nagyváradi nyaralója, Hamburg Szerén közreműködésével, ideális vakációt nyújt: étvágytalan, ideges, környezetváltozásra, hízókurára és üdülésre szoruló gyermekeknek. Oradea, Calea Demetriad 2. Vie. Erdeklődni Kolozsváron: Hamburg Szerén, Calea Traian 9. szám.

Allami vagongyárral rendelkező (hatezer munkás) forgalmas helyen, egyedüli jól jövedelmező fogorvosi praxis bérbeadó. Cím: Hönig Arthur fatermelő Déva.

Molnárak használják ki a bucaresti hónapot és fedezték szükségletüket selyemszítókban, ismert márka „GOLDEN ANCHOR”, valamint malomgépekben és malomcikkekben a legolcsóbb árak mellett közvetlenül a Societatea Paucker-nál, Bucuresti, Str. Brancoveanu 9, a főposta mellett. Rendelések levélileg is.

Orvosi helyettesítést vállal fiatal orvos. Cím: Dr. Hodosi G. Moldova Noua, jud. Caras.

Gyakorlott szövő- és szövönöket állandó munkára felvesz az Industria Textila Ardealana S. A. Satumare.

Nierenfeld Pensio Tihufa. Orth. kóser konyha, olcsó árak. Speciális árkedvezmény a nyaraló gyermekek hozzátartozóinak.

Szappanfőzőmester állást vagy társat keres. Heimann Satumare. Negra Voda 47.

Libásir prima, hechserral, orth. kóser, olcsón kapható Róthné bodegájában, Beius.

Okleveles angol, francia tanárnő nyelvórákat ad. Cím: Sighet, Str. Stefan cel Mare 62. Steingisserné.

Azonnal átadó

Tárgu-Muresen építési anyag- és tüzfűrak-tár, teljes berendezéssel, iparvágánnyal és hidmérleggel. Ertekezni: Str. Serban Voda 8.

Kiadó azonnalra modern berendezésű, kertre néző, verandás, gyönyörű sarokszoba, belőle nyíló fürdőszoba, telefon- és zongorahasználattal is díszített úriembernek. Str. Baron Pop 13., II. e. 7. ajtó.

Férjhezmenne Oradean élő intelligens, magános, szolid urinő, 4000 lejes állással, hozományval rendelkezik, 48-52 éves, szerény, biztos egzisztenciájú zsidó úriemberhez. Ajánlatot teljes cím megjelöléssel „Intelligens lélek” jellegre Rudiolf Mosse hirdetőirodába Oradea.

Utlevélügyben (a katonai iratok megszerzésére, vagy a kérdés bármelyik más ágazatára vonatkozólag) jogtanácsot és szakszerű utmutatást ad specializált ügyvéd. Válaszbélyeggel ellátott levelekre részletesen és kimerítően válaszolok. Leveleket „Utlevél” jellegre az Uj Kelet fiókkiradókiváltata, Oradea, Str. Millerand 4 továbbít.

Angol és francia nyelvtanár, külföldön képesített, nagy gyakorlattal, modern módszerrel, csak az illető nyelven órát ad. Biztos eredmény. Erdeklődni: Telefon 37-88 délelőtt 10-12 között.

Nyaralók figyelmébe! Clujon nyaralni akaró urilányok vagy urinők kellemes és kényelmes otthont találnak a város központjában zsidó uricsaládnál. Cím a kiadóban.

Dr. Beeski Irén gyermeknyaralótása. Alpesi levegőjű helyen, napfényes, szabadfürdő, kis és nagy gyermekeknek. Eredeti játékok, szórakozás, üdülés, hízókúra, kóser koszt. Csakis egészséges gyermekeknek. Megnyílt július 1-én. Cím: Dr. Beeski gyermeknyaraló Lunca Bradului, jud. Mures, Vila Croitoru.

Kiadó lakás. A P. Mihei Viteazul 32 szám alatt első emeleten kiadó azonnalra vagy augusztus elsejére 3 szobás összkomfortos lakás. Bővebbet telef. 14-62.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A THALIA PREMIERMOZGO MUSORA

A Fekete Sas lecsap. Második és befejező rész, amely önállóan is tökéletesen élvezhető legszenzációsabb kalandok sorozata „a Fekete Sas végső győzelmével.

A CAPITOL MOZGO MUSORA

A francia szobalány. Utólráhetetlenül szellemes vígjáték. Fősz.: Olypra Bradna és Ray Milland. A film előtt vetítjük: Aki Baba és a 40 rabló színes rajzfilm és a Höfcherke testvérifilmjé.

A SELECT MOZGO MUSORA

Kiváló dupla műsor! 1. Halló Haway... Nagyszerű vígjáték, szenzációs dalbetétekkel, főszerepben: Bobby Breen csodás hangu gyermekszár. 2. Felhívás a keringőre. Ginger Rogers és Fred Astaire táncos, zenés vígjátékuk.

A BOVAL MOZGO MUSORA

A kánikula ellenére is világfilmet mutat be Eleonor Powell legújabb filmje, melyben három olyan táncszáma van, melyet még nem láttak: Honolulu. Tökéletes rendezés. Szellemes. Mulatságos. Zene méltó havi muzsika. Előadások: 3.20, 5.20, 9.30. Számozott jegyelővétel. Tel. 37-06. Előtte premier journal: Metro és Fox.

AZ URANIA MOZGO MUSORA

Önagsága detektívje. Ellenállhatatlan humoru, remek vígjáték, fészerepekben: Fernande, Ginette Leclerc, Elvira Pescu.

RIO MOZGO MUSORA

Ma 3, 6 és 9 órakor nagy kettős műsor: I. Tarakanova hercegnő. Tarakanova hercegnő és Orloff gróf halhatatlan szerelmi regénye nyomán rendezte Fedor Ozep. Fősz.: Pierre Richard Wilim és Annie Wernay. II. A tanár ur. Harold Lloyd-nak legnagyobb sikert elért vígjátéka. Két óra: vígság két órai nevetés. A n. é. közönség részére román-magyar tartalmi leírást díjtalanul ad a kassza.

ONYHA
CARMEN-SYLVAN
GHICA villában
 ez és a gyógytöböz, illeti csontgyulladástól származó betegségek gyógyit. Elegáns terrasszal a tetőn. június és szeptember Uj Kelet szelvények 180, szelvény négy és augusztus hóna. Uj Kelet szelvényvel 260, 300. Az Uj Kelet mentkezők a meleg- nál is kedvezmény- Allandó kirándulá- sról gondoskodva van. na Ghica.

BEK
 előhelyek és fürdők...
 ként 1 lej. Apró- megkeresésekre csak...
 bitunk.

tanár, külföldön ké-
 ttal, modern módsz-
 ven órákat ad. Bizto-
 Telefon 37-88 délel-
 t.

Clujon nyaralni
 rinők kellemes és fré-
 ak a város központjá-
 Cim a kiadóban.

meknyarallatása. Al-
 apányes, szabadfürdő,
 lnek. Eredeti játékok,
 izókura, kóser koszt.
 rmekeknek. Megnyit
 Becski gyermeknyaraló
 Mures, Vila Croitoru.

ihai Viteazul 32 szám
 adó azonnalra vagy
 adós összkomfortos la-
 32.

Z-FILM
ISZET
 MOZGÓ MUSAORA
 Második és befejező
 is tökéletesen élvez-
 bb kalandok sorozata
 győzelmével.

MOZGÓ MUSAORA:
 Utólrhetetlenül szelle-
 sz.: Olydra Bradna és
 m előtt vetítjük: A 16
 színes rajzfilmet a
 filmjé.

MOZGÓ MUSAORA:
 1. Halló Haway...
 szencziós dalbeté-
 Bobby Breen csodás
 2. Felhívás a ké-
 gers és Fred Astaire
 atékuk.

MOZGÓ MUSAORA:
 világhímet mutat be
 rajabb filmje, melyben
 zama van, melyet meg-
 ulu. Tökéletes rencé-
 ulatságos. Zene méltó
 Előadások: 3.20, 5.20,
 gyelövétel. Tel. 37-06.
 rnal: Metro és Fox.

MOZGÓ MUSAORA:
 Ellenállhatatlan hu-
 aték, főszerepekben
 e Leclerc, Elvira Po-

MUSAORA:
 nagy kettős műsor:
 eregnő. Tarakanov
 gróf halhatatlan sze-
 mán rendezte Fedor
 erre Richard Wilm és
 A tanár ur. Harold
 bobb sikert elért vig-
 gság két órai nevetés,
 észére román-magyar
 alanul ad a kassza.

Igazságszolgáltatás Kinában

Négy száz lejért utlevelet kaphat minden hontalan. A hitel klasszikus országa. „Aki veszít: nyer és aki nyer: meghal”

Josif Ronet, a Jasiból Kinába szakadt ügyvéd és nyelvtanár, aki Kinában ügyvédi gyakorlatot folytatott, írja az Uj Keletnek az alábbi érdekes cikket, a kínai igazságszolgáltatásról.

Az az elvi tétel, amely szerint a „törvény nem ismerése nem mentés” a világ összes országában érvényes, csak Kinában nem, ahol minden polgár felelősségét szülőhazájának törvényei határozzák meg. Így Kinában kereskedelmi ügyeket lebonyolító embernek a világ összes törvényeit ismernie kell, ami szinte lehetetlen, ha figyelembe vesszük a törvények óriási különbségét és sokféleségét. A különböző törvénykezesek közötti hatásköri összeütközések egészen exotikus furcsaságokra szolgáltatnak okot, amelyek méltán tarthatnak számot az olvasó érdeklődésére.

A nagy előny

A kínai törvény igen jóakarató az állampolgárságukat elvesztett emigránsokkal, vagy azokkal szemben, akiknek nincs diplomáciai képviselőjük Kinában. Négy száz lej ellenében mindenki utlevelet szerezhet magának, amelyben feltüntetik az illető nemzetiségét és mely egy évi időtartamra érvényes egész Kinára és a külföldre. Ezeket az utleveleket, éppúgy, mint a kínai állampolgárok utleveleit, az illető országok el kell, hogy lássák beutazási engedélyek, és azonban nem ütköznek semmilyen akadályba, ha az utlevél birtokosa ismerős személy, vagy valamilyen ajánlólevéllel rendelkezik. Csak, aki sokat utazott, tudja felmérni, milyen nagy előny ez. És különösen nagy jelentőségű az a dolog azok számára, akik elvesztették állampolgárságukat, vagy lejárt utleveleket akarnak meghosszabbítani. E tekintetben tehát Kína a világ legalkalmazkodóbb országa. Minden formáság és nehézség nélkül bocsát ki utlevelet bárkinek. Az utlevél személyazonossági bizonyítványként szolgál és valójában az egyetlen irat, amelyre az idegennek a „mennyei birodalom” területén szüksége van.

Ha az adós nem fizet...

A kínai törvényeket még néhány szövegeje kodifikálták és ennek az egységesítő munkának az alapját a francia és japán törvénykezesek képezték. Gondosan kihagyták azonban minden olyan törvényszakaszt, amely az anyagi bukást csúsztatja, vagy annak következményeit enyhíteni látszik. Megtartam rár, hogy Kinában, a hitel klasszikus országában, az adósságokat a minden három hónapban megismételt ünnepek alkalmával szokás fizetni. Ez már ósi szokás. És ha a hitelező nem fizet és becsületének elvesztése miatt nem vet véget életének, akkor a törvény módot nyújt arra, hogy peres eljárást indítsanak ellene, vagy ami ennél is rosszabb, csalás miatt az adósok börtönbe zárják. Az adós börtönbeli ellátásának költségeit a hitelező köteles fedezni. Am az elzárás nem törli el az adósságot. Kiszabadulása után újból elfogható, míg adósságát ki nem fizeti. Ez a sorsa azoknak az idegeneknek is, akik nem élveznek extraterritoriális jogokat és így a kínai igazságszolgáltatás hatáskörébe tartoznak. Ennek azonban nem kell megdöbbentennie senkit, mert a fizetési nem tudó adóst kár börtönbe zárni, hiszen a legtöbbszor nem éri meg ellátásának költségeit.

Ha az adós extraterritoriális jogokkal rendelkezik

Mi történik azonban, ha az adós extraterritoriális jogokkal bíró idegen állampolgár, mondjuk japán? A japán törvényszék hatáskörébe tartozik, amelynek eljárása ugyan sokkal bonyolultabb, de amely nem ismeri az adósok elzárását, még a csalás esetében sem. A legérdekesebb az, hogy az egyik európai ország konzuláris törvényszéke nem fogad panaszokat a 100 mexikói dollárnál kisebb adóssággal tartozó polgárai ellen! Ezen ország polgárainak megadatott tehát az a kiváltság, hogy minden ültetben adósok maradjassanak 99 mexikói dollár erejéig.

Ha a kínai japán ellen indít pert...

Bár az intenció az, hogy minden ország saját törvényeit alkalmazza, ez mégsem történik így. A japán törvényszék példának okául nemzeti szegénynek tartaná valamely polgárának kínai területen történt haláláté- lését, bármi legyen az általa elkövetett bűn. Nem valami rózsás kilátás egy kínai szármá- ra pert indítani valamely japán ellen. Ezzel kapcsolatosan szállóige járja Kinában: „aki veszít, nyer aki nyer, meghal.”

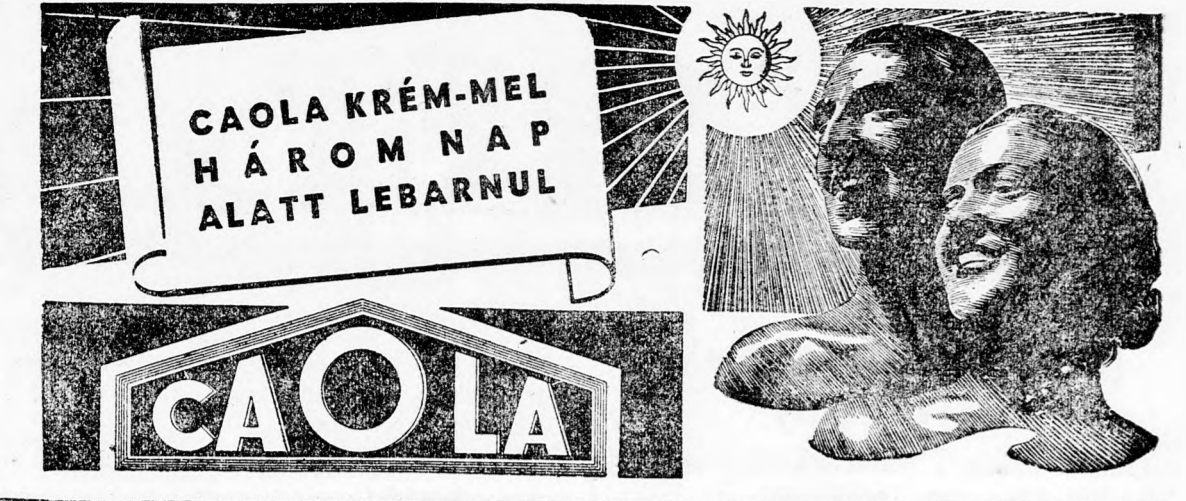
Kömikus esetek

A világos és határozott törvény ellenére, a törvények közötti hatásköri összeütközések nemcsak igen furcsák, de egyenesen komikus esetekhez vezetnek. Ha egy norvég el-

akar válni feleségétől, elegendő egy mindkettőjük által aláírt bejegyzést eljuttatniok a norvég igazságügyminiszterhez és a válás megtörtént. A világ legtöbb országában a különélés válók, ezzel szemben Olaszország egyáltalában nem ismeri el a válást, míg Anglia házasságtörési tettenéret követel a házasság felbontásához. A világ legtöbb törvénykezesé szerint a feleség felveszi férjének állampolgárságát. Az amerikai törvények azonban nem ismerik ezt el és sok olyan Kinában nősült amerikai állampolgárt ismerek, akinek nem engedték meg, hogy feleségét magával vigye. A kínai törvénykezes alkal- mazása még több furcsaságra szolgáltat okot. Így például az új törvény értelmében az ópiumszívó kínait halálra ítélik, ám ha ezt a büntetést a nemzetközi Sanghajban kö- veti el, büntetése mindössze néhány hónapi elzárás. Ha a vétség a francia engedményes területen történik, néhány frank mindősze a büntetés. Megemlítem méltó, hogy ezeket a különböző büntetéseket ugyanazon törvény alapján, ugyanannak a minisztériumnak a bírái szabják meg.

A japán korrektség

A törvények sokfélesége néha igen tragi- kus következményekkel jár és arra készíteti az ültetembert, hogy óvatosan járjon el. Tegyük fel, hogy egy német, román vagy orosz, tehát egy olyan állam polgára, amely nem rendelkezik extraterritoriális jogokkal,

megvásárolja valamely Kinában letelepedett japán részvénytársaság részvényeit. A kínai törvényk előírják, hogy minden idegen rész- vénytársaságot be kell jegyezni Kinában. Az idegenek és különösképpen Japán nem res- pektálja ezt az előírást. Mi történik, ha a részvénytársaság ellen megkérlik a csődöt? A kínaiak a társaságot magánvállalatnak tek- intik és a részvényeket vásároló idegen egyedül felelős a társaság összes üzelméiert. A japánok, akik nagyszerű utazási, de annál gyatrább kezdeményező érzékkel rendelkeznek, meghatározott időre igen nagy fizetések ellenében európai és amerikai szak- értőket szerződötnek. Miután megismerik azok titkait, minden törvényes alap nélkül felbontják a szerződéseket. A japánok kül- lönben kereskedelmi téren sem mintaképei a korrektségnek. Könnyű lelkiismerettel adnak el például fülönfüggőket 14 karátos arany- ként, anélkül, hogy ezekben az ékszerekben egy pórszemnyi arany volna. Az idegen igen

sok és keserves tapasztalat árán tanulhatja meg, hogy milyen értéke van Japánban a szabadalmi törvénynek.

Három rendszám az autókön

Sokszor csodálkozom azon, hogy a japánok nem követelték az autók japán számmal való jelzését is. Megjegyzni kívánom, hogy Sanghaiban minden autón három szám di- szeleg: nemzetközi, francia és kínai. Elkép- zelhető annak a szegény rendőrnek a dilem- mája, aki egy ilyen száguldo autónak a számát akarná feljegyezni. Mi volna, ha a japánok azt követelnék, hogy még egy ne- gyedik számot is tegyenek minden autóra?

A fehér embernek elég sok baja van, egyet len törvénykezés megismerésével. Mit mond- junk a szegény kínairól, aki kereskedelmi kapcsolataiban meg kell, hogy ismerje a vi- lág összes törvényeit. A legtöbbszor olyan zavarban van, mint Oliver Twist Mr. Bum- bleja, aki így kiáltott fel: „A törvény osto- baság!”

Josef Ronet

KÖZGAZDASÁG

**Negyvenkétezer lejes minimális buzaár meg-
 állapítását javasolja a parlament mező-
 gazdasági bizottsága**
 140.000 vagon buza vár exportra

Bucuresti, július 3. A parlament mező- gazdasági bizottsága a napokban foglalkozott a buzaártekintéséről szóló törvényjavaslattal, amelyet általánosságban elfogadtak, azonban indítványozták, hogy a buza kezdeti minimá- lis árát ne negyvenkétezer lejt, hanem 42.000 lejtben állapítsák meg. Ez az ár szeptember- től kezdve havonként ezer-ezer lejjel emel- kedne, amint azt az eredeti javaslat is ter- vezi.

A földművelésügyi minisztérium hivatalos termésbecslése szerint az ezévi buzatermés

390.000 vagon lesz, cca husz százalékkal ke- vesebb, mint az 1938. évben. Ez a csökkenés részben a búzával bevetett területek csökken- tésével is magyarázható. A 390.000 vagonos buzatermésből 300.000 vagon a belföldi szük- séglet fedezésére szükséges, vagyis az ex- portra váró fölösleg 90.000 vagon. A mező- gazdasági kamarák szövetségének vezetősége szerint az 1938. évi buzatermésből még 50 ezer vagon maradt eladatlannal, amellyel együtt az exportra váró mennyiség 140.000 vagon.

A Legfőbb Szállítási Tanács új személy- és teherszállítási rendszert vezet be

Bucuresti, július 3. A Legfőbb Szállítási Tanács legutóbbi ülésén tárgyalta le azt a tervezetet, amely új személy- és teherszállítási rendszert vezet be. A tervezet főleg az autóbushálózat kifejlesztését akarja elérni, hogy az ország minden községét bevonja a forgalomba. Az új rendszer szerint a CFR csak ama vonalakra igényelheti az autóbusz- koncessziót, amely vonalak párhuzamosak a vasuti vonalakkal. A CFR ezeken a vonala- kon 1940 januárjáig köteles beállítani az autóbushajratokkal. A többi vonalakra ma- gántársaságoknak adnak koncessziókat. A

Legfőbb Szállítási Tanács a koncesszió elnye- résének előfeltételül azt köti ki, hogy: 1. a koncessziót nyert autóbushálózat minden te- kintetben megfelelő kocsparkot állítson be; 2. teljes biztonság a szállítással kapcsolat- ban; 3. a forgalomnak megfelelő mennyiségű autóbusz üzembe helyezése, megfelelő számu tartalékkocsikkal. A koncesszionált utvonalonakon a viteldíjat a Legfőbb Szállítási Tanács állapítja meg és erre vonatkozóan az egész országra érvényes egységes alapeleve- ket állapítottak meg.

Magyarország ezévből három-négyezer vagon tűzifát vesz át Romániától

A fapiacon az utóbbi időben üzletlenség uralkodik. Az iparvállalatok fogyasztásán kívül minimális a kereslet és az iparvállalat- tok közül is azok fogyasztanak jelentősebb mennyiségben faanyagot, amelyek üzemé ösz- szefüggésben van a hadfelszereléssel. A híres romániai butoripar pang és annak felvívó- képessége a minimálisra csökkent. A furnir- kereskedelem forgalma is jelentéktelen. A Magyarország felé irányuló kivitel teljesen összezsugorodott ugy fűrészfűrűben, mint tűzi- fában, ami részben a kliring rossz működé- sének tudható be. Az exportörök ugyanis öt- hat hónap mulva sem tudnak hozzájutni a vevők által Magyarországon lefizetett köve- teléshez. Ezidőszent a romániai fűrészfűrű-

és tűzifaexportörök magyarországi követelése 14 millió pengő tesz ki. A Felvidék és a Kárpátalja visszacsatolása következtében Ma- gyarországra irányuló tűzifakivitelünkben előreláthatólag jelentős csökkenés áll be. Tudvalevőleg a közeljövőben kezdődnek meg a tárgyalások az új román-magyar kereske- delmi szerződés megkötésére vonatkozóan és ennek keretén belül szabályozzák a Magyar- országra irányuló fakivitelünket is. Tűzifa- ban az eddigi kontingens évi 20-25 ezer va- gon között mozgott és április elsejétől a kö- vetkező év március 31-ig terjedt. Ebből a kontingensből átlagban ténylegesen 16 ezer vagon került leszállításra. A Budapestről érkezett jelentések szerint most a magyar-

orszgi fatermelők és faiparosok egyesülete az ottani külkereskedelmi hivatalhoz beadott tájékoztató beadványában azt kéri, hogy a most meginduló kereskedelmi tárgyalások so- rán a Romániából bevételre kerülő tűzifa- kontingenst az eddigivel szemben háromszar va- gonban állapítsák meg. A jelek szerint tehát a jövőben az eddigi mennyiségnek körülbelül 18 százaléka kerül majd kivitelre. A tűzifa- árak ugyan jelenleg szilárdulók, mint minden évben, amikor az őszi beszerzés kezdődik, de minden valószínűség szerint, mihelyt az új román-magyar kereskedelmi szerződés létre- jön, az árak kétségtelenül lemorzsolódnak.

Amerikai élelmiszerkoncern bevásárlása Romániában. Amerika legnagyobb élelmiszer- koncernje — amely évi 15 milliárd lejtnek megfelelő forgalmat csinál — képviselőlet állított fel Romániában, ahol többféle élelmi- szert, elsősorban fagyasztott húst vásárol. A konzorcium terve vette, hogy különleges vágóhidat épít, ahol az amerikai követelmé- nyeknek megfelelően fogják a húst kezelni és osztályozni. Az amerikai érdeklődés még a következő cikkek felé irányul: szesz, bor, faipari cikkek, üveg, fagyóker, toll, disznó- bőr, faedények, vesszőkosár, stb.

A régi százejes aviatikai számtáblékeket kivonták a forgalomból. A Hivatalos Lap szombati száma az Aviatikai Alap Pénztára vezetőségének rendeletét közli, amely szerint a számlákra alkalmazandó régi százejes cim- letű aviatikai bélyegeket június 30-ig a for- galomból kivonták, vagyis az ilyen régi bé- lyegek a számlákra most már nem alkalmaz- hatók.

Zürichi árfolyamok. (Július 3): Márka 177.92, holland forint 235.50, dollár 443.62, font 20.765, francia frank 11.7475, olasz lira 23.35, szlovákkorona 15.05, pengő 87.—, dinár 10.—, lej 3.25, zloty 83.50, belgas 75.40.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.52—143.59
font	662.40—672.75
palesztinai font	663.09—673.44
holland forint	75.14—76.31
svájci frank	31.38—32.36
francia frank	3.78—3.85
márka	40.50—41.50
pengő	25—27
csekkorona (Prága hivatalos)	4.68—4.77
szlovákkorona (Pozsony hiv.)	4.68—4.77

Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai tartottak. Bucuresztiben tegnap délig a következő árfolyamok alakultak ki:

angol font, 30%-os szabadkvóta	1461—1480
angol font, 20%-os kvóta	1436—1450
angol font, 40%-os kvóta	930—950
angol font, 40%-os kvóta	945—955
dollár, 30%-os szabadkvóta	314
svájci frank, 30%-os kvóta	72—73
francia frank, 20%-os sz.-kvóta	9.—
francia frank, 30%-os sz.-kvóta	8.60
belgas, 30%-os	56.—
svédkorona, 30%-os kvóta	87.50

UJ KELET Legújabb hírek

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

zsidóknak s ezen a körülményen semmiféle bekerítés többé nem változtathat. Az idegenek csinálhatnak, amit akarnak, Németország nem veszi figyelembe többé a nemzetközi zsidóság fenyegetését. Németország békés jövőt akar és nyugodtan néz bármilyen fejlemény elé.

Anglia varsói és berlini követe Londonban

London, július 3. Az angol lapok véleménye szerint a hétvégi Danzigi körüli riadó célja az volt, hogy próbára tegye az érdekelteket idegeit és hogy a németek meggyőződ-hessenek a terveik által szült ellenhatás mibenlétéről és erejéről. Az angol sajtó nagy meglepődéssel kommentálja Varsó nyugodt magatartását és üdvözlöi Franciaország berlini figyelmeztetését, valamint az angol közvélemény nyugalmát, amely lehetővé teszi, hogy az angol kormány becsülettel tudjon vállalni kötelezettségeinek eleget tenni.

A Times ezzel kapcsolatosan a következőket írja:

„Az a határozottság, amellyel Franciaország és Anglia lakossága a kapott híradásokra választott, alkalmas arra, hogy eloszlassanak minden kételyt a két ország állásfoglalását illetően.

London, július 3. Halifax külügyminiszter kihallgatáson fogadta Sir Howard Kennard, Anglia varsói nagykövétét. A több, mint félórát tartó kihallgatás alkalmával a nagykövet ismertette a külügyminiszterrel a Varsóban uralkodó hangulatot.

London, július 3. Sir Neville Henderson, Anglia berlini nagykövete, holnap Londonba érkezik.

Bonnet felvilágosította a német nagykövetet

Bonnet francia külügyminiszter fogadta Welczek német nagykövetet. Ezzel kapcsolatosan a Le Temps ezeket írja:

„A francia külügyminiszter felhasználta a legalkalmasabb pillanatot arra, hogy rendes diplomáciai uton tájékoztassa a párizsi német nagykövet útján a Harmadik Birodalom kormányát Franciaország határozott magatartásáról, amely azonos Angliáéval. A közlés szigorúan az 1938. évi francia-német szerződés írásos rendelkezéseinek tekintetbevételével történt. Ez a szerződés súlyos felelősséget idejére is szabályozza a két kormány véleménykicserelési módját. Bonnet Welczekkel közölte, hogy Franciaországnak és Angliának Lengyelországgal szemben milyen szerződés szerinti kötelezettségei állanak fenn. A megbeszélésnek semmiféle közvetett vagy közvetlen fenyegető jellege nem volt és természetesen nem is lehetett, hanem egyetlen célja az volt, hogy Berlinnek pontos hivatalos közlés álljon rendelkezésére Franciaország álláspontjáról.

Eden belép az angol kormányba?

London, július 3. Chamberlain miniszterelnök ma délután kihallgatáson jelent meg György angol királynál. A miniszterelnök kihallgatásával kapcsolatban politikai körökben az a feltevés alakult ki, hogy a miniszterelnök kihallgatása a kormány újabb átszervezésével áll kapcsolatban. E körök feltevése szerint Eden is be fog lépni a kormányba.

Egyidejű jelentés szerint Chamberlain tegnap kihallgatáson fogadta Anglia varsói kövétét, aki részletesen beszámolt a danzigi eseményekkel kapcsolatban Varsóban kialakult hangulatról.

Hitler nem akarja már a birodalomhoz eszotolni Danzigot?

London, július 3. A Daily Telegraph tudni véli, hogy Hitler most már nem gondol arra, hogy akár kívülről, vagy akár belülről végrehajtsa Danzignak a birodalomhoz való formális csatolását. Az a terve, hogy Danzig német lakóit a német birodalom polgáiraivá teszi annak az ígéretnek megfelelően, amit nekik tett. A város azonban törvényesen a német birodalomon kívül maradna.

London, július 3. A Daily Telegraph azt hiszi, hogy a danzigi lengyel főbiztos és Ridz Smigly megbeszélései során katonai intézkedésekről volt szó, amelyeket Lengyelország Danziggal szemben szándékozna állítótól alkalmazzani.

Chamberlain, Halifax és Connard tárgyalásai

London, július 3. Chamberlain, Halifax és Connard varsói lengyel nagykövet hétfőn dél-

után két óras megbeszélést folytattak, amelyek során a miniszterelnöknek személyesen volt alkalma meghallgatni a varsói angol nagykövet impresszióit.

Förster eltávolította a szabad város felirást?

Varsó, július 3. Egyes délutáni lengyel lapok azt a hírt közlik, hogy Förster danzigi gauleiter rendeletet adott volna, hogy a szenátus épületéről távolítsák el a szabad város feliratot.

Hága, július 3. Néhány lapnak ama híre-

Chamberlain nyilatkozata az alsóházban a danzigi helyzetről

Augusztus 28-án érkezik Danzigba a „Kinigsberg” német cirkáló

London július 3. Az interpellációra válaszul, Chamberlain miniszterelnök az alsóházban ma kijelentette, hogy megbízható értesülései vannak a kormánynak arról, hogy Danzigban több katonai jellegű intézkedés történt. Nemrég jelentős számú német érkezett tüntető módon a szabad városba, mint turisták, ezekből a turistákból pedig helyi védelmi csapatot alakítottak „Heimwehr” név alatt. A lengyel kormányt értesítette a német kormány, hogy a Königsberg cirkáló három napi tartózkodásra augusztus 25 és 28 között Danzigba érkezik. A lengyel kor-

vel kapcsolatban, hogy a moszkvai tárgyalások során Hollandiáról is szó lett volna, a holland hivatalos sajtószolgálat a következőket közli:

„A holland kormánynak nem volt tudomása arról, hogy a moszkvai tárgyalások során Hollandiáról tárgyaltak volna. Minderről csupán lapokból értesült. Mindenesetre újra szükségesnek tartja kihangsúlyozni, hogy Hollandia az összes jelenlegi európai vitákkal kapcsolatban szigorúan semleges.

mány között a danzigi szenátussal, hogy nem emel semmilyen kifogást a látogatás ellen. Chamberlain kijelentette még, hogy az angol és francia kormányok állandó kapcsolatban vannak a danzigi kérdés tekintetében. Egy másik interpellációra Chamberlain a kamara helyeslése közepette bejelentette, hogy az angol kormány nagy meglepődéssel figyeli a lengyel kormány magatartását.

Varsó, július 3. A Pat-ügynökség közli, hogy a Königsberg cirkáló látogatásának dátumát augusztus 28-ára tűzték ki.

A THALIA MOZGÓban ma, keddtől szenzációs kettős műsor:

I. „Arizona figrise”

Wallace Berry legjobb kalandorszlágere.

II. „Walewska grófnő”

Gréta Garbo és Charles Boyer felejthetetlen világműve.

Előadások kezdete: hétköznap 5 órakor, szombat és vasárnap 3 órakor.

Benes „készenlétre” szólította fel a csehszlovák népet

„Csehszlovák nap” Amerikában

Newyork, július 3. (Rador.) Randall Islandban „csehszlovák napot” rendeztek. Benes, a csehszlovák köztársaság volt elnöke kijelentette: „Európa újabb válság felé halad, amelynek során úgy a még ott hon levő, mind a külföldön tartózkodó csehszlovákok hasonló szerepet fognak játszani, mint amit a világháborúban játszottak.”

Benes beszédét rádió útján, rövidhullámon is továbbították, hogy hallható legyen Cseh- és Morvaországban, valamint Ruszinszkóban is. Beszédében végén Benes felszólította a fenti országok lakosságát, álljon készenlétben anélkül, hogy provokálna engednie magát korai vagy felelőtlen eljárásra.

Molotov átnyújtotta a moszkvai angol és francia nagyköveteknek a legújabb javaslatokra adott választ

Londonban biznak az egyezmény közeli megkötésében. Pápen Moszkvába megy?

London, július 3. Annak ellenére, hogy Molotov népbiztos a tegnapi találkozáson újabb halogató választ adott, Londonban derülátóan ítélik meg a helyzetet. A Sunday Times azt írja, hogy „senkit sem ejt-het csodálkozásba az a körülmény, hogy Molotov az új javaslat megfelelő áttanulmányozását helyezte kilátásba, ahelyett, hogy azt azonnal elfogadta volna, mert tudvalevő, hogy a szovjet külügyi népbiz-tosa a legfőbb tanács beleegyezése nélkül elhatározott lépéseket nem tehet. A tanulmányozás tehát természetes, amit Anglia és Franciaország, valamint a baráti nemzetek közvéleményének meg kell érteniük. A kérdés most igen kedvező stádiumba jutott, annyira abba, hogy a szerződés megkötését biztosan remélni lehet.

Tartózkodóban ir a francia sajtó, amely megjegyzi, hogy a sikerrel csak akkor lehet számolni, ha Moszkva belátja a szerződés megkötésének szükségességét, vagy ha arra az események rá fogják szorítani. A

Paris Soir szerint a tárgyalások nem kívánatos módon annyira elhúzódnak, hogy azt alig lehetett a kezdetkor elképzelni. A francia közvéleményt most már az sem lepi meg, ha újabb időhúzás következik Párizsban egyébként Bonnet külügyminiszter hosszabb megbeszélést folytatott Phipps angol nagykövettel és amint a beavatottak közlik, ezen arról is szó esett, hogy mi történne, akkor, ha Moszkva magatartása meghiusítaná a megállapodás megkötését?

A francia lapok azt is tudni vélik, hogy hogy a német kormány állítólag Papent Moszkvába akarja küldeni különleges megbízatással.

Molotov átnyújtotta választ

Londonból jelentik, hogy ma délután összehívták a parlament külügyi bizottságát, hogy Molotov külügyi népbiztosnak a moszkvai francia és angol nagykövetek legutóbbi javaslatára adott választ letárgyolja. Ugyanis Molotov hétfő délutánra magához hívatta a moszkvai angol, francia

nagyköveteket, valamint Strang rendkívüli megbízottat a céllal, hogy átnyujtsanak nekik a szovjetkormány választ a legutóbbi francia-angol javaslatokra.

Hollandia ragaszkodik semlegesességéhez

Amszterdam, július 3. Azzal a hírrel kapcsolatban, hogy az angol-francia-orosz szerződési tárgyalások alkalmával Hollandia határainak biztosítása is szóba került, holland kormánykörökben a leghatározottabban kijelentették, hogy erről a hírről a holland kormány kizárólag a napilapokból értesült. A holland kormány nyomtatékosan hangsúlyozza, hogy szigorúan ragaszkodik hagyományos semlegességéhez és teljesen távol akarja tartani magát az európai bizonyodalmaktól.

Ujabb japán-mandzsú támadás a Buir-noir környékén a szovjet-haderők ellen

Tokió, július 3. (Rador.) A japán-mandzsú csapatok a Buir-Nortól délkeletre a mandzsú területre lépett szovjet-mongol erőket megtámadták. Ellentámadásba mentek át és a tótól keletre is és nagy veszteségeket okoztak az ellenségnek. A motorizált egységekkel ellátott szovjet-mongol katonák létszáma mintegy 3000 volt és jelenlétük a határon feszültséget okozott.

Tokió, július 3. (Rador.) A kwantungi japán hadsereg szűkszávu közlemény szerint a japán csapatok tegnap támadást indítottak a mongol erők ellen.

Tokió, július 3. A mongol-mandzsúiai frontról származó japán hivatalos jelentés arról számol be, hogy a japán csapatoknak sikerült bekeríteni a Nomohan tartományba beszüntetett szovjet-mongol csapatokat, amelyeket 60 kilométeres szélességben visszaszorítottak egészen a Khala folyóig. A jelentés hozzáteszi, hogy Csiang Csin közelében a japán csapatok husz szovjet tankot zsákmányoltak.

Ma újra összeül a parlament

Bucuresti, július 3. A törvényhozó házak ma újból megkezdték munkájukat.

Összeült a Thetis el-szülyedésének okait kivizsgáló bizottság

London, július 3. Ma délután összeült az a bizottság, amely a Thetis angol tengeraltatójáró okait van hivatva kivizsgálni. A bizottság körülbelül két héttig marad együtt, hogy az összes érdekeltek meghallgatásával fényt derítsen a szörnyű katasztrófa okaira. Egyidejűleg a Thetis el-szülyedésének színhelyére szakértő-bizottság szállott ki, hogy megkezdje a hajó kiemelési munkálatait.

Felháborodás Amerikában a japán bombázások miatt

Newyork, július 3. A fuceui amerikai missziós társulat székházának japán repülőgépek által történt bombázásáról írva, a Newyork Herald megállapítja, hogy ez egyike volt ama büntény-sorozatnak, amelyet a japánok a távolkeleti amerikai vagyionok ellen elkövettek. A lap a japán repülőket a levegő vad akrobatáinak nevezi és kérdi, hogy miért nem vetnek véget az ilyen megnyilatkozásoknak. Miért nem küld Hull államtitkár legalább egy telefonüzenetet Aritának? Az amerikai közvélemény kívánsága az, hogy amennyiben egyetlen bomba érinti még valamelyik amerikai épületet, golyózápor legyen a válasz.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomdász Cluj, Strada Baron L. Pop 15. Telefon: 18-60.

Taxa posta plătita în No. 30523/1
10. Telefon: Havonta 110, évre 600, egy földre: Hav félre 12, Hirdetéses d „UJ KELET” banaj zsidó ja. Cikkünk forrás megjel

„Az emb kihiedetésé évszázada

Franciaország egész haladó kihiedetésének megünneplésében, a szajlani, főleg lyek ma lább jogokat, de m és emberli.

Evszázados jobbjainak má mely az emb s amelyet az hatalmas szeli mü tulajdoni Biblia és főleg nak az ősi ke az Isten színe az emberi szon és az elnyomó semmisítő önk

Ma, amikor is elhomályosi kai és társada egy hazug és jegyében az en bal tiporják, idéni az emb lalt nagy és meneti diadala szágában ismét amelyeknek fé zonyulát fog jes pompájál égboltozatán.

Tizenhét po deklarácója, e droits de l'hor ráció kimondj nak születnek különbözötés természetü, a gálja.

A deklarác kai jogokat sz donhoz, a biz az elnyomás

Minden jog akaratával a szembehelyez Mindenkinel nak gyakorlá nyek és a kö A törvénye kifejezniök, m kell rendnie törvények ker segeit és kép hez teljes jog A deklarác veit is, mely alá helyezni den vádlottna megbízott ut mindenki egy

A továbbá szabadság elv lyek szerint véleményét é közölni s am gondolatok a felett csak e

A közsab hatalom szer gatas követl A tulajdon védelmet az

Bárki szab mindenki kö arányában h A polgársá ját maga ált igazgassa ün testület által nyeket, amely Az emberli nyal ellentét tók végre s nának, egyt engedelmske Ezek volta nak fenséges ban termész